I 643.

MONOGRAFIA
SATULUI ȘI STAȚIUNII BALNEO-CLIMATICE
BRĂDET-ARGEȘ

ALCĂTUITĂ
DE
D-NA TATIANA N. BOBANCU

TIPARUL „CARTEA ROMÂNEASCĂ“, BUCUREȘTI

I 643
H
945
2671

MONOGRAFIA
SATULUI ȘI STAȚIUNII BALNEO-CLIMATICE
BRĂDET-ARGEȘ

ALCĂTUITĂ
DE
D-NA TATIANA N. BOBANCU

832/1969

TIPARUL „CARTEA ROMÂNEASCĂ", BUCUREȘTI

I.

CUVÂNT ÎNAINTE

In vara anului 1932, vizitând staţiunea balneo-climatică Brădet-Argeş, am rămas plăcut impresionată de pitorescul şi frumuseţea peisagilor din Brădet şi împrejurimilor sale, precum şi de eficacitatea apelor sale minerale.

Un înalt sentiment patriotic şi naţional, de a face mai bine cunoscută o localitate, pe care mulţi Români nu o cunosc, m'a determinat, ca în restimpul cât am stat acolo, să adun date şi documente, spre a da la iveală această monografie.

Şi aceasta cu atât mai mult, cu cât Brădetul, *fiind punctul terminus pe râul Vâlsan, a rămas un cuib curat românesc, departe de orice influenţă streină, păstrându-şi datinele, portul şi graiul curat românesc.*

In oraşul Piteşti, capitala jud. Argeş s'a luat iniţiativa, de către Ateneul „Ionescu Gion", *de a se alcătui un muzeu etnografic al judeţului Argeş, leagănul românismului. In acest scop, se adună date şi documente asupra turor monumentelor istorice din judeţ.*

Cum Brădetul posedă un monument istoric, — bi-

*) Fotografiile acestei monografii sunt luate de către d-l Valeriu Gherman magistrat distins din Rădăuţi, Bucovina. Ii aduc aci mulţumirile cele mai călduroase.

serica din sat — servesc și scopului Ateneului din Pitești, dând la iveală documentele și inscripțiile ce posedă vechea biserică din Brădet care datează după afirmațiile istoricului Gr. Tocilescu, *din vremea lui Mircea cel Bătrân.*

La alcătuirea acestei monografii mi-a dat un prețios ajutor Pr. Victor Popescu parohul com. Brădet, precum și învățătorul gr. II, d-l Gh. Florescu, *directorul școalei primare din Brădet. Ambii mi-au pus la dispoziție multe date cerute de mine, pentru care fapt le mulțumesc călduros. De asemenea și veteranului preot,* I. Brătescu, *) *din Brădet, aduc vii mulțumiri, pentru referințele ce mi-a dat despre biserica satului, unde a păstorit 50 de ani, precum și despre diferitele documente vechi de sute de ani, ce poseda Sf. Sa.*

Despre acest vrednic preot, voi vorbi mai mult, în cuprinsul monografiei, Sf. Sa fiind un exmplu viu, în mijlocul locuitorilor satului Brădet.

Lucrarea aceasta poate va avea încă multe lipsuri, totuși sper să servesc acelora, cari în viitor se vor ocupa mai amănunțit de acest colțișor de țară, plin de poezia trecutului.

Tatiana N. Bobancu

Septembrie 1934

*) Azi decedat.

ORIGINA SATULUI BRĂDET

DATA INFIINȚĂRII

Satul Brădet a luat ființă în anul 1790. Până la această dată nu există în localitate, nici o altă clădire, de cât o mânăstire de călugări, care s'a transformat în urmă în biserică de mir — cea de astăzi.

ORIGINA LOCUITORILOR

După spusele bătrânilor, iată cum s'a întemeiat satul Brădet:

Călugării mânăstirii aveau în serviciu la vite și plugărie, săteni din satele dimprejur. Din acești săteni, precum și din alți locuitori stabiliți în urmă aci, își trag origina toate familiile cari locuesc azi în Brădet. Și anume:

Familia Vernești — C.-de-Argeș.
„ *Săndulești — Cepari.*
„ *Radu Nică de la Brădiceni.*
„ *Pățiților de la Bădilă* (Albești-Brătești) etc.

În total vre-o 10—12 familii.

Cauza transformării mânăstirii din Brădet în biserică de mir, rezidă în faptul următor. Episcopul Argeșului, constatând că sătenii din serviciul călugărilor au întemeiat familii, călugării au fost mutați, parte la mână-

stirea C.-de-Argeș, parte la schitul Robaia-Mușătești, iar mânăstirea a fost transformată în biserică de mir, având ca prim preot pe Pr. *Ene Gavrilă* din comuna Corbeni, care a păstorit în comună 44 de ani (1790—1834).

NUMĂRUL LOCUITORILOR AZI

Din cele 12 familii aflătoare în Brădet în anul 1790, populația înmulțindu-se, a atins azi numărul de 204 familii cu circa 800 suflete.

NUMELE

Satul *Brădet* și-a luat numele de la pădurile de brad, ce predominau odinioară localitatea dar cari acum lipsesc cu desăvârșire. Locuitorii cari au întemeiat comuna, spre a-și lărgi locurile de pășune și arătură, au defrișat complect pădurile de brad, cari s'au depărtat spre munte.

În locul bradului, pe munții și dealurile din împrejurimi au luat ființă frumoase păduri de fag.

SITUAȚIA SATULUI

Satul Brădet e situat în partea nordică a județului Argeș, fiind ultimul sat pe valea râului Vâlsan la o altitudine de 628 metri. El are o poziție pitorească, așezat pe ambele maluri ale Vâlsanului, casele sale sunt răspândite pe dealurile și munții înconjurători.

Aceste dealuri și munți îi formează o cunună de jur împrejur și sunt în întregime acoperiți de păduri dese de fag și ștejar.

NUMIREA DEALURILOR

Dealurile poartă următoarele denumiri: spre M. N. și Răsărit, dealul *Braniști* cu muchea *Braniște* și *Aluniș*, spre M. N. și Apus până la un punct, dealul *Seciului*, din care pornește o muche cu denumirea *Muma Ploii*, ce merge, până în centrul satului.

Prelungirea dealului *Seciului* în spre apus și M. zi poartă denumirile pe porțiuni, *Muchia Dișciorului, Vârful Dorului* și *Muchia Pietrii*, care fac hotarul cu satul *Brătieni*.

APE

Râul Vâlsan, curge prin comună de la Nord la Sud. Ca toate râurile de munte curge vijelios, făcând nenumărate cascade. Cursul lui printre munți și dealuri de o măreție neînchipuită, oferă o priveliște fermecătoare. În stațiunea băilor, murmurul Vâlsanului este ca o simfonie divină, înviorând și desfătând sufletele.

Valsanul are pe dreapta ca isvoare mai principale: *Valea Groșilor, Pârâul Bisericii, Valea Julii, Pâraiele Pietrei* și *Carpăului;* iar pe stânga pârâul *Olarului*. Mai sunt și alte pârâiașe mai mici, cari se scurg ca torente din munți.

VIAȚA ECONOMICĂ

Brădetul fiind așezat în regiune muntoasă, ocupațiunea locuitorilor constă mai mult în lucrarea lemnului, exploatarea de păduri, creșterea vitelor și fabricarea varului.

Agricultura nu reușește tocmai bine din cauza înălțimei, pământului pietros și a răcoarei produse de păduri. Dintre legume, *cartoful* reușește foarte bine; iar cultura po-

milor roditori reușește în parte. Apicultura dă frumoase rezultate, albinele având din belșug flora bogată a plaiurilor. Sătenii sunt cam de-o potrivă de avuți și trăesc modest. Deși pământul nu-i tocmai productiv, fiecare sătean însă și-l exploatează în așa fel, încât se îndestulează din ceia ce-i produce pământul său.

PROCENTUL OCUPAȚIILOR. MESERII

Procentul locuitorilor pe ocupațiuni se stabilește astfel: 50 % muncitori la păduri, 30 % agricultori, 20 % meseriași.

Ca în fiecare sat, sunt și aici o seamă de *dulgheri, tâmplari, cojocari, cismari,* etc.

În fruntea tuturor meseriașilor stau ca artă, iscusință și soliditate, *Ioan Sava Ivașcu,* tâmplar de mobilă fină, sculptură și chiar viori și *Constantin R. Predici,* constructor de clădiri și zidar iscusit.

Constantin R. Predici a ridicat frumosul local al școalei, ca și hotelul și restaurantul din Brădet, precum și alte clădiri frumoase particulare și publice, atât în Brădet, cât și în împrejurimi.

INDUSTRIA CASNICĂ

Industria casnică face cinste satului Brădet, căci se lucrează peste tot, de către femei și fete: *chilime, scoarțe, velințe, costume naționale* neîntrecute, precum și diferite alte lucruri pentru împodobirea caselor. In toate aceste lucrări, se păstrează curată arta națională veche, nealterată de influențele orașului, de care este departe.

Costumele naționale sunt cu adevărat specific *argețene,* fiind alese și brodate cu motive vechi românești de sute de ani.

E demn de relevat faptul, că atât preotul satului *Pr. Victor Popescu,* cât și învățătorul *d-l Gh. Florescu* dau frumos exemplu în această privință, având căminurile împodobite numai cu cusături naționale.

In casa preotului, se lucrează în războiu frumoase chilime și scoarțe românești. Aici este o adevărată expoziție de lucrări naționale.

Nu pot încheia capitolul despre viața economică, fără a vorbi ceva despre stupina preotului I. Brătescu, care a fost și este un model *de muncă,* de viață demnă îndeplinindu-și cu adevărat apostolatul său.

APICULTURA

Deși azi* în vârstă de 78 ani, și pensionar al Bisericii, dânsul se ocupă singur de stupina sa. A avut 200 stupi și împărțind și la copiii săi, acum are 70 stupi sistematici. Impreună cu soția sa în vârstă de 76 de ani, își trăesc ambii, senin, anii bătrâneții, muncind necontenit, și ducând adevărată viață patriarhală, într'o căsuță modestă, încadrată de o natură fermecătoare.

Veneratul preot arătându-mi stupina, mi-a adăogat: *„Am împărțit și la copiii mei stupi, ca să nu uite meseria strămoșească, care a făcut avuția țării"*. Demn de remarcat, că ambii se bucură de o perfectă sănătate.

Preotul I. Brătescu a fost decorat cu medalie de aur, pentru produsele sale apicole la *„Expoziția Sindicatului agricol din 1912"*, expoziție organizată la Pitești, în 1912 Oct. 14.

Pr. Brătescu mai spune, că până în anii 1898—1899 avea numai stupi (uleie) primitive din buturugi; dar vizitând comuna în anul *1897, Pr. Petculescu* fost preot și institutor în Pitești și numit de fostul ministru *Spiru*

*) In anul 1934.

Haret, inspector apicol în cuprinsul jud. *Argeș* și *Muscel*, a învățat de la dânsul întrebuințarea stupilor sistematici.

Maica preoteasă are și dânsa un punct glorios al activității sale casnice, căci pe când M. S. Regina Elisabeta a Greciei era prințesă, venind în preumblare, dela C-de-Argeș la Brădet, a vizitat și gospodăria preotului I. Brătescu.

Cu acest prilej, cercetând cusăturile naționale lucrate de soția preotului Brătescu a admirat mult cusăturile cămășii naționale (iia) a preotesei, insistând de a o cumpăra pentru vechimea motivelor românești, cari o împodobiau. Maica preoteasă a refuzat însă a o vinde, pentru motivul binecuvântat, că această iie a fost iia sa de mireasă și dorește a fi înmormântată cu aceasta.

Dânsa posedă toate costumele cu motive vechi românești, dela moși, strămoși.

Este o plăcere să vizitezi căminul străvechiu al acestor buni bătrâni, primitori de oaspeți oricând.

Părintele Brătescu, ca un patriarh cu vorbe înțelepte și sfătoase simte o mare plăcere a povesti din trecutul satului. Citește cu mare ușurință hrisoavele și documentele vechi.

Maica preoteasă, cu o figură blândă, face onorurile casei, oferind mosafirilor miere și apoi flori: mixandre și garoafe *).

BISERICA DIN BRĂDET

Pe tot întinsul țări noastre se găsesc presărate biserici și mânăstiri vechi, mândre vestigii, care adeveresc trecutul de glorie, de cultură, ca și de sbucium, al neamului românesc dealungul veacurilor.

*) De notat e faptul că toate sătencile au pe prispă ghivece cu mândre garoafe, florile specifice Brădetului.

Biserica din Brădet declarată monument istoric

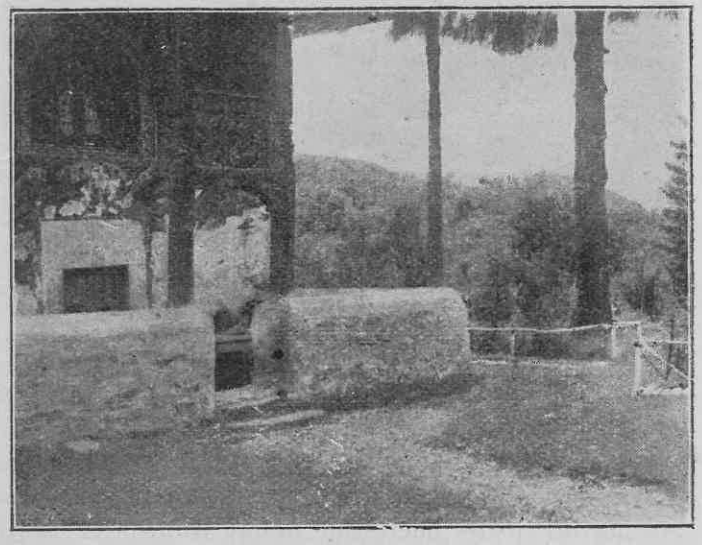

Fațada Bisericii

Ele ne atestă la fiecare pas, trăinicia bravului nostru popor, care cu strașnice lupte și-a conservat ființa lui etnică.

Modesta bisericuță din Brădet Argeș, fostă mânăstire până la anul *1790*, se poate număra cu cinste, între aceste prețioase mărturii ale îndepărtatei noastre existențe.

Intrând în pitorescul sat de munte Brădet, modesta

Intrarea. Construcție mai nouă

bisericuță, întrezărită abia în cadrul păduros ce o înconjoară, trece aproape neobservată de călătorul grăbit de a ajunge în stațiunea Brădet.

Dar, dacă un pic de sentiment românesc și religios îl îndeamnă a o cerceta, în restimpul de odihnă ce are, află lucruri foarte interesante despre istoricul ei, astfel după cum am aflat eu. Făcând apel la amintirile foarte

clare ale bătrânului preot *I. Brătescu* din Brădet, azi în vârsta de 78 de ani, și care a păstorit în comună, de 50 de ani, precum și cu ajutorul actualului preot *Victor Popescu* și al d-lui *Dan Mircea* licențiat al facultăți de litere, și bun slavist, am putut înjgheba următorul istoric al bisericii.

Preotul I. Brătescu și soția sa.

Această Sf. Biserică, cercetată de *Grigore Tocilescu*, declarată monoment istoric, posedă cel mai vechiu *Antemis* (pânza pictată sau cu diferite inscripții, pe care se slujește în altar, Sf. Liturghie).

Antemisul acesta de la Brădet este lucrat din pânză de in pe care se găsește următoarea inscripție, scrisă cu caractere mari, în limba slavonă :

... *„Sfiinţitu-s'a de prea Sfinţitul Mitropolit „Kir Luca a toată ţara Românească, în zilele binecuvântatului Voevod Ioan Radu Voevod**), anul 7112 (1604)"*

Că este cel mai vechiu Antemis din ţară, a afirmat-o şi *Preotul Nae Popescu*, profesor universitar, academician la o lucrare de seminar, către studenţii teologi.

Bătrânul ca şi tânărul preot mi-au spus că d-l prof. universitar *I. D. Ştefănescu* doreşte a pune o ramă de argint, acestui prea preţios *Antemis*.

Această biserică a fost până la 1790 mânăstire de călugări, zidită se zice de *Mircea Ciobanul* 1546 (e controversă) după cum sună inscripţia următoare:

„Această Sf. mânăstire Brădet, ce prăsnueşte înălţarea lui Isus Hristos este făcută de Io Mircea Voevod leat 1546 şi a rămas nezugrăvită până acum leat 1761 când aducând D-zeu pe Nichifor arhimandrit şi egumen la Mânăstirea de Argeş şi puind iegumen aicea la Brădet pe Ghenadie l-a îndemnat de a zugrăvit Sf. Mânăstire, cu toată cheltuiala Sf. Sale, în zilele domnului nostru Io Constantin Nicol. Voevod" **).

Biserica mai posedă o Sf. Evanghelie din epoca lui C. Brâncoveanu. Pe prima pagină stă scris:

„C. Brâncoveanu Voevod şi cu porunca purtătorului Pravoslavii Prea Sfinţitului Kir Teodosie Mitropolitul a toată ţara românească şi Exarcul Plaiurilor, a doua oară tipărită şi diartosită (îndreptată) cu mai multă nevoinţă, în Sf. mânăstire Snagov. La anul despăsania lumii 1697. De smeritul întru Jeromonachi Antim Ivireanul".

Această veche Evanghelie are şi o adnotaţie scrisă de mână având pe fiecare pagină jos câte un rând din cuprinsul ei:

„Ioasaf ieromonah proin ot Argeş
Această Sf. Evanghelie
O-am dat la Sf. Mânăstire
Brădet unde este hramul
Înălţarea domnului nostru Isus Cristos
Părintele Kir Ioasaf
Episcopul Buzăului
Pentru pomeana Sf. Sale
Iar cine o ar înstreina
De la această Sf. Monăstire
Să fie sub osânda D-lui n. I. Cristos"

Amin

Adnotaţia este scrisă cu litere kirilice.

Biserica din Brădet mai are o icoană de preţ, care reprezintă pe domnul nostru Isus Cristos. dăruită biserici de către *Jupâniţa Boloşina* din Vâlsăneşti-Argeş, la anul 1615, zugrăvită de zugravul Stoica din Târgovişte

D-l prof. universitar *I. D. Ştefănescu* a făgăduit că o va pune în ramă de argint fiind o icoană veche, care reprezintă epoca artistică a vremii. *Această icoană* este pictată pe fond de aur, şi are mare valoare artistică *).

O CRUCE CU O VECHIME DE 250 DE ANI

O mică cruce de argint, cu sculptură veche, artistic, executată atrage luarea aminte. Această cruce a fost reţinută de către *Preotul Ene*, cel dintâi preot de mir al bisericii, în momentul când călugării încărcându-şi bagajele se mutau la M-rea Curtea de Argeş (1790)

*) Radu Şerban, care a urmat imediat după Mihai Viteazul.
**) Epoca Fanarioţilor

*) După spusele d-lui prof. I. D. Ştefănescu, puţine icoane mai sunt în ţară, de valoarea istorică şi artistică a acesteia.

Ceiace este demn de relevat este și faptul, că aceiași familie de preoți s'a perindat aci de 140 de ani. După pomelnicul din biserică, iată șirul de preoți din tată în fiu dela 1790, când mănăstirea a fost transformată în biserică de mir, dată când a luat ființă și satul Brădet.

1. Ene Preotul (cel care a păstrat crucea) 1790—1834
2. Teodor Preotul
3. Ioan Arnăutu
4. Ioan Teodorescu
5. Ioan Brătescu (1880—1927)
6. Victor Popescu (actualul preot) 1927.

Revin asupra controversei, ce există în privința ctitoriei domnești. Inscripția din firida bisericii, despre care am scris mai sus arată că ar fi din timpul lui *Mircea Ciobanul;* dar domnul prof. I. D. Ștefănescu, care a cercetat-o în toamna anului 1931, afirmă însă că inscripția ar fi greșită, căci biserica este zidită de *Mircea-cel-Bătrân,* după cum se poate vedea în „zugrăveala depe peretele din *naos* unde Mircea e zugrăvit în costum medieval, alături de *Doamna Mara.* Or, soția lui Mircea Ciobanul a fost doamna Chiajna.

Pledează pentru ctitoria lui *Mircea-cel-Mare* și construcția bisericii, care se aseamănă la zidărie cu cea de la *Cozia.* Și cum Mircea are în jud. Argeș și ctitoria *Mânăstirii Cotmeana,* este mai probabil că tot el să fi zidit și mânăstirea Brădet.

Mircea Ciobanul n'ar fi decât un ctitor renovator, mai ales că istoria îl redă, ca pe un domnitor de mică importanță.

Ca stil arhitectonic, biserica a rămas așa dela fondare, i s'a adăogat ulterior o intrare nouă unde este o clopotniță. Pictura bisericii e în stil bizantin.

Pe când era mânăstire, de jur împrejur erau chiliile călugărilor și beciuri subterane pentru refugiu. Preotul

I. Brătescu mi-a afirmat că ar mai fi găsit, la venirea sa în comună, o subterană sub chilia egumenului.

Mânăstirea Brădet a servit și ea, ca și celelalte mânăstiri, ca loc de refugiu și apărare. În ușa dela intrare veche de tot, se văd niște creneluri și urme de străpungerea gloanțelor.

Mânăstirea Brădet fiind ctitorie domnească, a fost foarte bogată, posedând toți munții dinprejur, atât din jud. Muscel, cât și din Argeș. Ea a fost metochul Mânăstirei Curtea de Argeș.

Biserica din Brădet posedă încă multe lucruri vechi, ca dela o sută de ani în sus, ale căror donatori nu se cunosc, ca: *steaguri, cruci, cărți de ritual, clopot,* un *penticostar* de la 1743, o *icoană* dela 1801 etc.

Pe pereții bisericii mai sunt și alte inscripții. La intrare, deasupra ușii, este următoarea inscripție:

Făcutu-s'a acest prasnic cu cheltuiala Sfinției sale părintelui Igumen Ghenadie leat 7264 (1756).

Pe ușă se află cioplit în lemn

„*Vasile Grămăticul*" 1760.

În firida de la *proscomidie* e scris: *Pomenește Doamne pe robii tăi zugravi Mihai, Radu și Iordache (leat 1761).* Se mai găsește la biserică și *cartea de duhovnicie* a celui dintâi preot de mir *popa Ene,* care la 1798 e hirotonisit ca duhovnic al bisericii din Brădet, de către Iosif, Episcop al Argeșului.

ȘCOALA DIN BRĂDET

Nu se poate preciza anul când a început a funcționa școala primară din Brădet, de oare ce nu s'a găsit nimic în această privință în arhiva școalei. Se stabilește însă cu aproximație, după spusele bătrânilor din sat, confruntate, că ea a luat ființă între anii 1864 — 1866,

cu un singur post de învățător. Sala de clasă era pe locul unde s'a clădit actualul local. D-l Gh. Florescu, actualul învățător și director, venit în comună în anul 1919, a apucat un an de zile acest primitiv local de școală, înjghebat într'o veche casă țărănească de bârne,

Școala

necercuită, cu ferestre mici, ușă și tavan scund, nepardosită, orânduită cu bănci primitive, în care ședeau câte 19 școlari.

D-l Gh. Florescu fiind originar chiar din Brădet a făcut cursul primar în școala mixtă din comuna sa natală. Școala a funcționat cu un singur dascăl și cu puțini elevi, — nefiind aplicată obligativitatea învățământului — până în anul 1886, când a venit la catedră, un tânăr și entuziast dascăl, d-l *D. Pretorian,* din C.-de-Argeș, care a pus începutul arhivei școlare din Brădet, până la această dată neexistând nici o scriptă în arhiva sărăcăcioasei școale.

D-l Pretorian a funcționat în Brădet numai un an, restul activității sale didactice l-a desfășurat timp de 40 de ani, în Ciofrângeni-Argeș. Azi este pensionar.

În anul 1887 a urmat la școala din Brădet d-l *P. Ștefănescu* originar din Brătieni și a funcționat aci până în anul 1925, când a ieșit la pensie.

Dela 1886—1919 școala a funcționat cu un singur post, când a venit d-l Gh. Florescu și s'a înființat în 1919 al doilea post, director rămânând tot d-l *Ștefănescu*, până în anul 1923, când a fost trecută direcția d-lui Florescu.

În trecutul puțin cunoscut al școalei, — după spusele bătrânilor satului, interogați de d-l Gh. Florescu, au profesat următorii învățători: *Vasile Popescu-Șuici, Popescu Gorunescu Albești-Argeș, Ivașcu Popescu* cântăreț bisericesc, practicant la biserica din Brădet, *Const. Costescu* fost învățător și primar în Costești-Vâlsan, *Preotul N. Stroian,* fost preot-paroh în Stroești-Argeș, azi toți decedați și încă *Petre Pârvulescu* din Brădet fost brigadier silvic — azi bolnav — paralitic.

Cu *învățătorul P. Ștefănescu,* venit în Brădet în anul 1887, școala își ia un nou avânt, d-sa fiind absolvent al școalei Normale Carol I, București, seria 1887. Dânsul, luptând cu imense greutăți, duce sarcina singur timp de 32 de ani, când înființându-se postul 2, forțele didactice cresc, spre binele și progresul școalei.

Activitatea d-lui P. Ștefănescu, școlară și extra-școlară, se rezumă astfel. A cultivat cu folos și pricepere, îm-

preună cu școlarii, grădina școlară, fiind chiar premiat cu medalia de argint și aur pentru produsele agricole, de către juriul expoziției județene argeșene.

Cu tot climatul rece al ținutului muntos, d-sa a reușit cu trudă, a cultiva multe legume și zarzavaturi. A aplicat lucrul manual în școală, executând cu elevii frângherie și împletituri, a cultivat și albinăritul, a contribuit la înființarea Băncii Populare din Brădet, în al cărui consiliu a fost multă vreme, îndeplinind și funcția de casier.

A înființat o societate forestieră pentru exploatarea muntelui Țuica (la isvoarele Vâlsanului), societate care a dat frumoase rezultate.

În timpul său s'a construit un local de școală simplu, având o singură sală de clasă (anul 1904), cu zidărie de piatră. În anul 1910 s'a construit și locuința directorului, cu ajutorul dat de comună și județ, perfect al jud. Argeș fiind d-l profesor *Nicolaie Brânzeu*, care s'a interesat de aproape în tot timpul cât a fost prefect, de toate școalele din județ, reușind a se construi prin sprijinul său 50—60 localuri noui de școală, în cuprinsul județului Argeș, fapt pentru care dăscălimea din județ îi păstrează o frumoasă amintire.

Actualul local de școală, îndeplinind toate condițiunile higienice, s'a construit între anii 1924—1928. Zidit din cărămidă, cu temelia din piatră cimentată, *cu 2 săli de clasă* spațioase, *o intrare* și *cancelarie*, acoperit cu țiglă, împrejmuit cu curte și grădină de flori a fost recepționat de inginerul județului, d-l *Ramiro Zamfirescu*, asistat de conductorul d-l Vasiliu și de către revizorul școlar din 1928, d-l *Ghica Popescu*.

Este demn de relevat entuziasmul și perseverența, de care a fost animat d-l învățător Gh. Florescu, până ce a văzut opera înfăptuită, d-sa având a lupta cu mari greutăți.

In prima linie, lupta ce a trebuit să ducă pentru recucerirea terenului, care deși era dat pentru școală, încă din anul 1864, pe el luând ființă școala din Brădet, în modesta casă țărănească, totuși șeful ocolului Vâlsan doria să-l ia pentru alte destinații.

Grație însă sprijinului puternic dat de prefecții cari s'au perindat, d-nii *Honoriu Bănescu* și *N. Ioanicescu*, ca și deputatului *V. Vâslănescu*, locul destinat școlii a rămas acelaș.

In a doua linie a survenit lipsa de mijloace materiale. Sătenii din Brădet au înțeles însă rostul școalei, și mulți dintr'înșii au lucrat la construcția localului. Au venit apoi ajutoarele date de *Ministerul Instrucțiunii, Casa Școalelor* și *prefectura jud. Argeș*. Comisia de recepție a evaluat localul la 500.000; în fond el a costat, grație învățătorului Gh. Florescu, precum și consătenilor săi lei 270.000, conform următorului tablou de cheltueli:

1) Bani numerar conform actelor	171.966,50
2) Material dat de săteni . . .	5.940,—
3) „ „ de stat circa . .	12.323,50
4) Valoarea muncii sătenilor . .	79.770,—
Total lei	270.000,—

O dare de seamă amănunțită, precum și un tablou de toate sumele cu cari s'au contribuit, se găsesc la directorul școalei d-l Gh. Florescu.

D-l inginer șef Ramiro Zamfirescu a afirmat, cu ocazia recepționării, că localul a costat foarte eftin. Dacă s'ar fi executat construcția după deviz și ar fi fost dat în antrepriză ar fi costat cel puțin 500.000. Ca atare, meritul revine în prima linie inițiatorului și realizatorului acestei construcții, care împreună cu membrii din comitetul școalei, precum și cu concursul dat cu toată dragostea de consăteni, a reușit a înfăptui, în cel mai îndepărtat

832/1969.

sat de munte, un prea frumos local de școală. Pentru această faptă de laudă, Ministerul Instrucțiunii, a adus d-lui Gh. Florescu mulțumiri pentru inițiativa și stăruința depusă pentru binele obștesc.

Actul de fundație comemorativ, așezat în temelia construcției, în colțul dinspre M-zi-răsărit, al șanțului de zidării este redactat astfel:

ACT COMEMORATIV

„Pusu-s-a temelia localului de școală din această comună Brădet, jud. Argeș, în anul Mântuirii Domnului, 1924 (una mie nouă sute douăzeci și patru) luna Iulie ziua 23, în zilele de glorioasă domnie a *M. S. Regelui Ferdinand I* și a soției sale *M. S. Regina Maria,* Mitropolit Primat al țării fiind I. P. S. S. *Miron Cristea,* Prim Ministru fiind d-l I. I. C. Brătianu, Ministru al Instrucțiunii, d-l D-r C. Anghelescu, prefect al jud. Argeș, d-l *Honoriu Bănescu,* revizor școlar de Argeș, d-l *Ghica Popescu*-Musătești și director al școalei d-l *Gh. Florescu*-Brădet.

„Această clădire se ridică cu osârdia binevoitoare a comitetului școlar din această comună, având ca președinte pe d-l *C-tin R. Predici,* meșterul care zidește acest local de școală; iar ca membrii principali pe d-nii *C-tin I. Lungescu, Pr. I. Brătescu, Ioan S. Nițulescu, Ivașcu Munteanu* și alți și cu ajutorul obștei locuitorilor Brădet, inițiatorul și promotorul fiind, secretarul comitetului învățătorul Gh. Florescu".

„Solemitatea punerii pietrii fundamentale s'a făcut după săvârșirea Serviciului divin, la ora 11 dimineața, în prezența d-lor Revizor școlar *Ghica Popescu,* d-l *Gh. Constantinescu* șef de serviciu la Cassa Școalelor Revizor

Cl. II Gh. Păuna-Vâlsănești și Gh. Teodorescu direct. șc. din Musătești și parte din locuitori.

ss) Revizor școlar Ghica Popescu
ss) Șef de serviciu C. S. Gh. Constantinescu
ss) Revizor școlar cl. II Gh. Păuna
ss) Direct. școalei Brădet Gh. Florescu
ss) Paroh Pr. I. Brătescu
ss) Președ. comitetului C-tin Predici
ss) Primar I. Nițulescu

Membrii comitetului { C-tin Lungescu; Învățător Munteanu; Ioan Stănescu

SITUAȚIA ȘCOLARILOR

De când începe arhiva școalei din Brădet anul *1886—1887,* se constată că școala a avut un număr de 40 elevi, mergând apoi în descreștere până în anul *1893—94,* când se găsesc 47 elevi.

Dela 1893—94 a progresat încet, încet, ajungând până la 120 în anul 1930—31, repartizați în 7 clase.

În timp de 32 ani adică dela 1882—87 până la 1918—1919, școala a avut un număr de 136 absolvenți a 5 clase primare din 267 ajunși în cl. V, deci un procent de 5 %.

Dintre acești absolvenți numai fiii preotului Brătescu au trecut la meserii, învățând tâmplăria, ceilalți absolvenți au rămas în sat să continue ocupația părinților — în majoritate exploatarea lemnului, creșterea vitelor, puțină agricultură și pomicultură.

Dela venirea învățătorului *Gh. Florescu,* numit în postul al II-lea, originar din Brădet, fost elev al școalei primare din Brădet și absolvent al Școalei normale Carol I

din Câmpulung (promoția 1916), forțele didactice sporind, școala își mărește efectivul în elevi.

Din cele notificate în procesele verbale de inspecție ale personalului de control, în anii dela războiu încoace, se constată că frecuența școlarilor a fost bună, menținându-se între 80—90 % din cei înscriși. În ultimii ani, au avut frecuență regulată 110—116 elevi, din 118 - 120 elevi înscriși.

Din anul 1924 direcția școalei a trecut asupra lui Gh. Florescu, care a aplicat obligativitatea cu mult interes și iscusință didactică, având frecuență bună — dovadă procesele verbale de inspecțiuni — aceasta fără a aplica vre-o amendă școlară.

Învățătorul Gh. Florescu, având entuziasm și focul sacru pentru carieră, stimulat încă de ambițiunea de a-și lega numele său de satul natal, a muncit cu perseverență atât în școală cât și extra-școlar.

În interval de 6 ani, cât' a avut sub conducerea sa elevii ultimei clase V—VII a dat un număr de 47 absolvenți din 52 elevi, prezenți la examenul din aceste ultime clase. Dintre absolvenții săi, după îndemnul său, mare parte au îmbrățișat meseriile și comerțul.

Datorită învățătorului *Gh. Florescu,* care a luat inițiativa, ajutat fiind și de consătenii săi, s'a construit noul local de școală. Grădina sa școlară, cultivată cu ajutorul elevilor săi, produce tot felul de legume și zarzavaturi. D-l Florescu s'a remarcat și în conferințele pedagogice ținute la cercurile culturale; de asemenea în predicile ținute la biserica din sat, încă de pe timpul când era elev normalist.

A organizat de asemenea un cor bisericesc, făcând și serviciu onorific la strană. A fost comptabil, censor și actualmente este membru în consiliul de administrație al Băncii locale. De asemenea conducător al Cooperativei

Cuza-Vodă din Brădet. Este învățător gr. II și a fost revizor școlar cl. II.

Școala din Brădet a dat ca elemente mai ridicate în societate, până acum: *doi preoți, 4 învățători, un ofițer* și *un agronom.* Alți absolvenți s'au ridicat ca stare materială prin meserii și negoț.

BĂILE BRĂDET

Altitudine 628 metri.

Isvorul băilor Brădet, deși cunoscut oarecum de sătenii locali, a fost descoperit de către defunctul *Ioan Ni-*

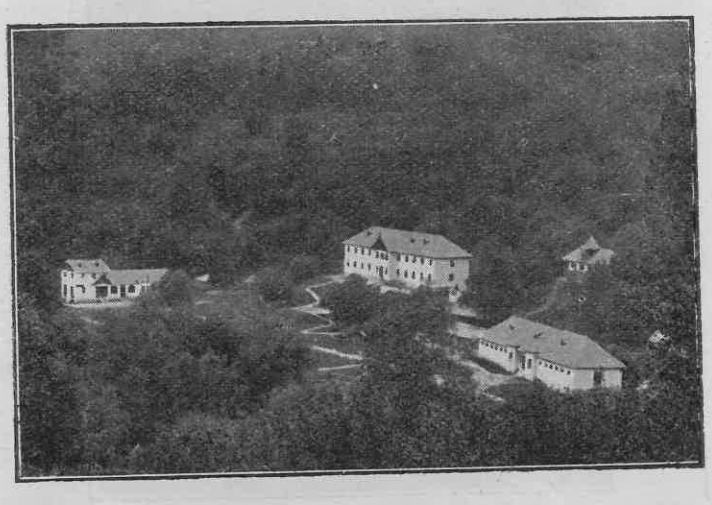

colescu din București, fost oficiant superior și fotograf, în anul 1888.

PRIMELE DESCOPERIRI ȘI CERCETĂRI

În arhiva primării din Brădet, se găsește un tablou, pe care se află fotografiat descoperitorul *Ioan Nicolescu,*

precum și prima instalație primitivă a băilor. Tot cuprinsul tabloului conține apoi următoarea istorisire, scrisă și subscrisă de către Ioan Nicolescu:

„Eram bolnav de cord, de ficat și de stomac, sufeream

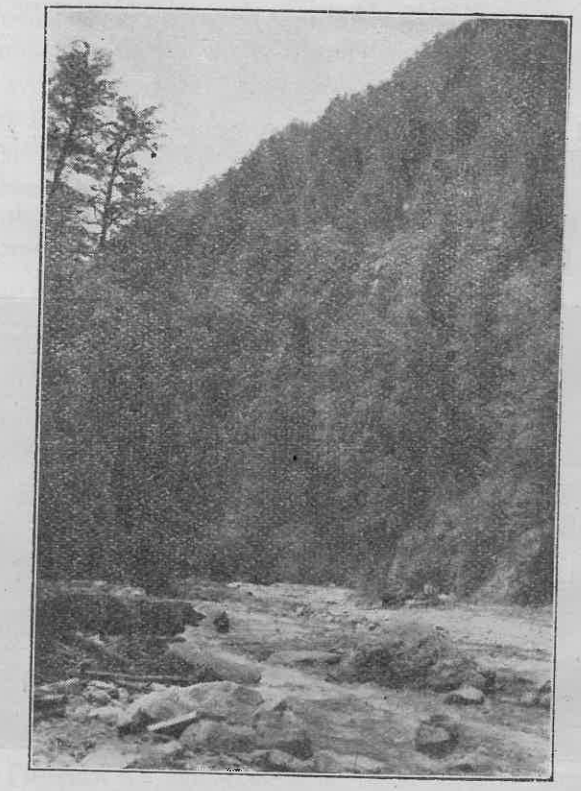

Pe râul Vâlsan. Spre Cascadă

de 4 ani de aceste boli, în care timp nici un doctor nu mi-a dat de leac, și îngrijat de moarte, mi-am făcut testamentul în București, scris de finul meu, Nicolae Ionescu, fost pe atunci telegrafist, actualmente șef la biroul de ordonanțare din Ministerul Domeniilor.

După facerea testamentului în anul 1888, am plecat greu bolnav, la locul meu natal, în comuna Vâlsănești jud. Argeș, de acolo am mers pe râul Vâlsan în sus spre munte, până la cel din urmă sat, ce se numește

Cascadă pe cursul râului Vâlsan

Brădetul, cu credință că în această localitate am să descoper un izvor mineral, a cărui apă întrebuințând-o să mă facă pe deplin sănătos și iată că l-am descoperit, cale de 30 minute pe jos, mai sus de satul Brădetu, pe albia râului Vâlsan, partea despre apus de râu,

între niște dealuri înalte muntoase, pline de păduri seculare, pe moșia statului din jud. Argeș.

„Era un izvor puțin cunoscut de oamenii din localitate sub denumirea „Puturosul", a cărui apă, mirosind a pucioasă nu se utiliza de oameni. Călătorii din alte părți nu puteau pătrunde aci, nefiind nici drum de căruță, nici măcar potecă de picior. Subsemnatul, sosind aici bolnav în 1888, am pus oameni de au făcut potecă au săpat apoi o groapă mai la vază, pe care au pardosit-o cu piatră, și în care s'a tras isvorul limpede și curat. De la groapă, izvorul se scurge în râul Vâlsan la distanță de 3 metri. Ca locuință, mi-am construit aci o colibă de lemn, în care m'am adăpostit 3 luni de zile, până ce m'am făcut pe deplin sănătos. După mine, au mai venit la izvor și alți suferinzi, cari au făcut cură cu această apă și toți s'au făcut sănătoși.

Pot citâ pe: Ioan Cristescu, fost deputat al țăranilor de Argeș, din comuna Cacaleți-Zărnești, care s'a vindecat radical de reumatism cronic; Tudose al Mariei din Secături, vindecat radical de piatră la beșica udului.; Niculăiță Popescu din Moșetești; asemenea vindecat complect de aceiaș boală, după ce mai mulți ani se căutase pe la Căciulata și Govora și nu simțise nici o ameliorare; Tudose Diaconescu și Gheorhe Florescu din Vâlsănești s'au vindecat radical de reumatism cronic și umflături la picioare, Tudose Tomescu, comerciant din București; precum și alți mulți suferinzi.

Acum în fiecare an, izvorul mineral din Brădet este frecuentat de 200—300 suferinzi cari vin din mari depărtări, aici la cură gratuită, cum veneau odinioară suferinzi la locul lui Silioam; și toți se vindecă radical, de ori ce boală ar fi cuprins, precum m'am vindecat eu în 1888 când această apă".

(ss.) *Ioan Nicolescu.*

Analiza chimică a izvorului mineral din Brădet jud. Argeș, scrisă pe tabloul (cel de la primărie) în partea stângă, s'a făcut de d-rul *Bernhard* în anul 1888, la laboratorul său de chimie, dela spitalul Colței din București.

Iat-o:

Acid carbonic	0.0810%
„ sulfuric	0.0200%
„ azotic	0.016 %
Clor	0.0568
Sulfo-metalic	0.0093
Oxid de fer și aluminiu	0.0180%
Oxid de calciu-calce	0.0414
Oxid de magneziu	0.0120
Oxid de sodiu-sodă	0.0270
Oxid de potasiu	0.0012

După analizele chimice făcute în Iulie 1931 și care corespund cu cele făcute anterior, cele trei isvoare cu debit bogat de apă, au următoarea compoziție chimică:

Isvorul No. 2		Isvorul No. 3		Isvorul No. 7	
$CaSO_4$	0,0673	$CaSO_4$	0,0967	$CaSO_4$	0,1907
$Ca(CO_3H)_2$	0,0143	$Ca(CO_3H)_2$	0,0029	$Ca(CO_3H)_2$	0,0347
$Mgcl_2$	0,0335	$Mgcl_2$	0,0426	$Mg(CO_3H)_2$	0,0115
Kll	0,0041	$Call_2$	0,0113	$Mgcl_2$	0,0132
$Nacl_2$	0,0576	$Nacl_2$	0,6426	$Nacl_2$	2,8392
NaSH	0,0067	$Na_2S_2O_3$	0,0072	SH_2 liber	0,00988
$Na_2S_2O_3$	0,0060	SiO_2	0,0132	CO_2 „	0,0189
SiO_3	0,0165	NaSH	0,0194	SiO_2	0,0144
		Iod	2,2 γ	$S_2O_3Na_2$	0,0252
				Iod	8,2 γ

Mineralizare totală la litru:

Izvorul	Izvorul	Izvorul
No. 2=0,2134	No. 3=0.8503	No. 7=3,2051

*) Aceste note sunt luate din prospectul Băilor Brădet.

Compoziția lor chimică, precum și lucrările făcute cu aceste ape le indică pentru cura de diureză în boli de rinichi ca: litiază renală, albuminurie fiziologică, azotemie incipientă; în gută, artritism deasemenea stimulând funcțiile hepatice, sunt utile și în unile boli de piept. (După prospectul băilor).

Băile Brădet sunt situate la 50 km. de *Pitești*, 20 km. de *Curtea de Argeș* și 40 km. de *C. Lung*. Ca mij-

Brădet — Băile

loace de transport sunt autobuzele care pleacă din Pitești, din fața statuii (Bd. Elisabeta) la orele 4 p. m. și se întorc din Brădet la orele 5 a. m. Costul transportului inclusiv bagajul, până la 25 kgr. este de lei 102.

Sezonul începe la 1 Iunie și durează până la 15 Septembrie.

Din cele de mai sus rezultă că apele de Brădet Argeș sunt ape *cloro-sodice calcaroase*, cu însemnat procent de hidrogen sulfurat și sulf total, precum și iod.

Indicațiunea principală a apelor de Brădet, în tratamentul balnear este: *reumatismul articular, muscular,* artritele infecțioase, nevralgiile și nefritele, sciatica etc.

Se obțin bune rezultate, ca tratament adjutant în sifilis și în unele maladii cronice de femei.

Limfaticii, debilitați, ganglionarii beneficiază de acțiunea tonică a acestor ape cloro-sodice și sulfuroase.

Tuberculoza, cancerul, hipertensiunea accentuată sunt

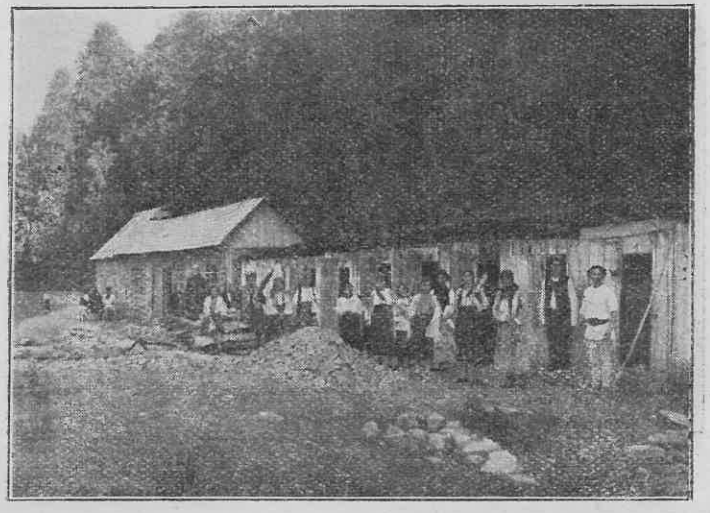

Băile vechi

contra indicate pentru tratamentul balnear în Brădet (Prospectul băilor).

Se pot face și băi reci de râu și plaje la Vâlsan și cură de soare.

De notat mai este faptul că, pe lângă instalația noilor băi, se mai găsesc, pe Vâlsan în sus, vechile băi primitive la distanță de un Km. de cele noi.

Drumul până la aceste băi, mergând paralel cu râul

Vâlsan, este de un pitoresc neîntrecut, fiind croit printre dealuri împădurite și munți stâncoși.

La aceste băi primitive, încălzirea apei se face încă cu bolovani arși în foc și vin aci pentru tămăduire, oameni mai sărmani și mai cu seamă săteni din jud. Argeș și Muscel.

De la aceste băi, unde privelștea e mai romanticăi decât în stațiunea Brădet valea se strâmtează, munții

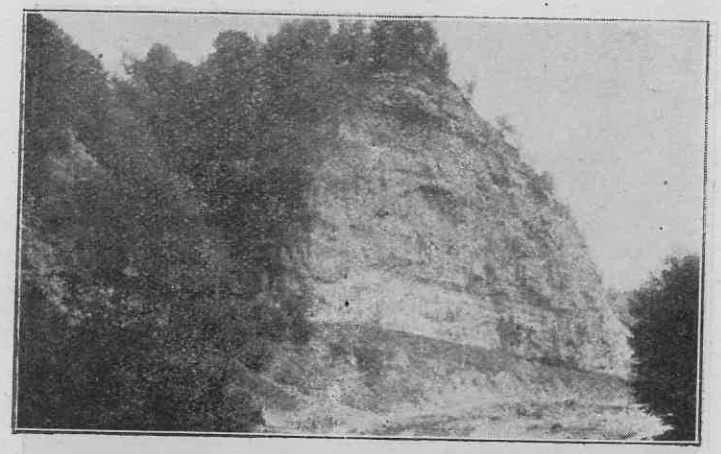

Munte stâncos din vecinătatea Băilor

sunt mai apropiați din ce în ce, dând un aspect sălbatic regiunii, până la cheile Vâlsanului — cari după expresia sătenilor sunt *fioroase, în măreția lor neîntrecută*. La oarecare distanță de aceste băi este isvorul minunat de apă sulfuroasă, asemenea celei de *Căciulata*, care este indicată în boalele de nutriție. Afară de acest isvor, captat într'o regiune păduroasă cu fagi seculari, mai sunt 2 isvoare *pentru băut* și *eficace pentru ochi* — după afirmația unor suferinzi.

Pe Vâlsan în sus sunt instalate *joagăre* pentru industria lemnului și *mori*, precum și instalațiuni hydraulice.

Stațiunea balneară *Brădet* are și marele avantaj de a avea și un climat, care poate rivaliza cu cele mai de frunte stațiuni climaterice. Aerul perfect curat, răcoros și ozonat reconfortează organismele cele mai

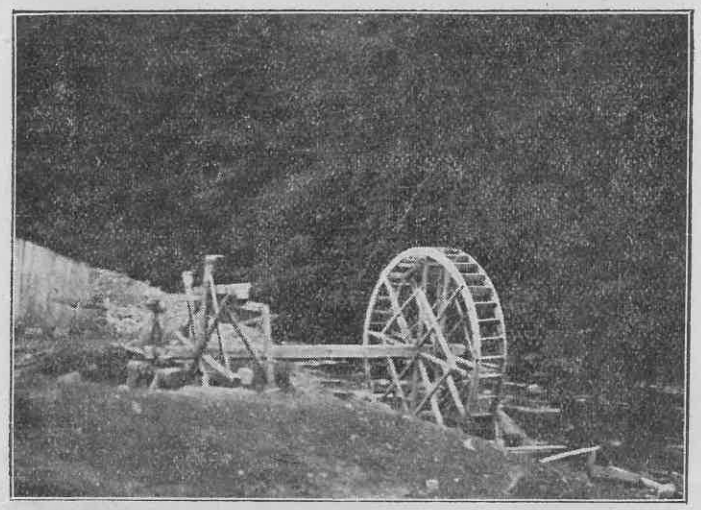

Instalație hydraulică pe Vâlsan

debile. În special intelectualii și surmenații simt în Brădet, adevărată recreație și odihnă.

PRIVELIȘTI

Natura a fost prodigioasă, în a oferi vizitatorilor, privelişti muntoase fermecătoare şi pline de măreție.

Mergând pe cursul Vâlsanului în sus, ți se prezintă înaintea ochilor tablouri pline de farmec. Cine a fost

odată *la cascadă, la cheile Vâlsanului* și *la poenile sale înverzite și tainice* dela poalele munților, nu poate uita măreția și grandoarea naturei în toată splendoarea ei. Cheile Vâlsanului pot rivaliza cu *Valea Bicazului*

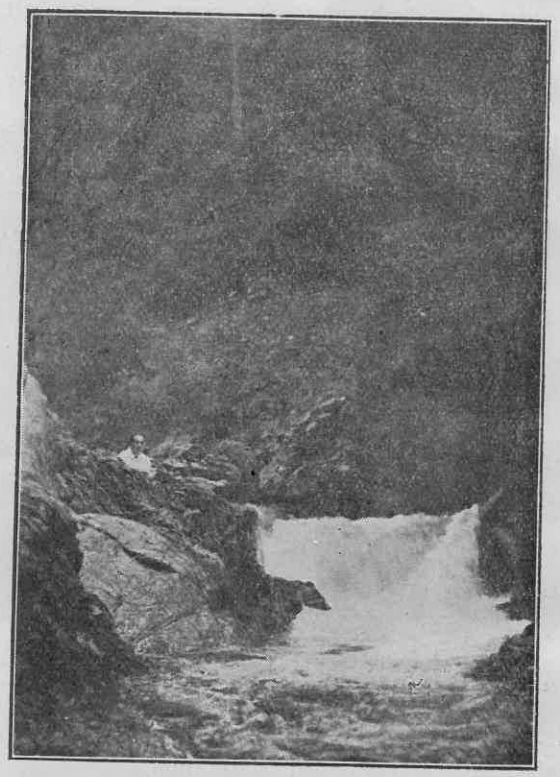

Cheile Vâlsanului. Punctul denumit „Vânturătoarea"

din Moldova. Excursii se pot face la Bahna Rusului, unde era castelul de vânătoare al defunctului *Rege Ferdinand*, dărâmat în primăvara anului acesta, fiindcă ajunsese în ruină, deși fusese construit abia acum 30 de ani, de către Regele Ferdinand.

O pădure nesfârșită de brazi înconjură acest castel. Acum dărâmându-se castelul s'a defrișat și pădurea de brazi din fața castelului; dar acest fapt a deschis o pri-

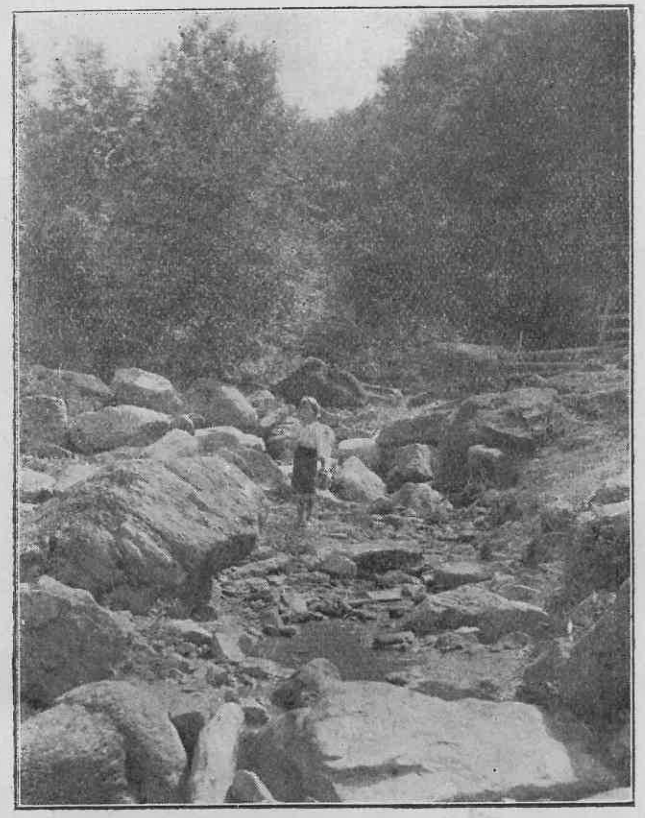

Pe valea Vâlsanului

veliște fermecătoare, spre munții din împrejurimi și spre încântătoarea vale a *rîului Doamnei.*

La distanța de 4 km. de Brădet se află frumosul sat *Nucșoara* din Muscel, așezat pe un mândru plaiu. Por-

nind din Brădet, pe jos, cu căruța cu boi, sau călare, urci pe un drumeag accidentat, cu viroage, un munte stâncos și ajungând pe plaiul Nucșoarei, ochiul e desfătat de cele mai superbe priveliști. *In stânga*, apare pe

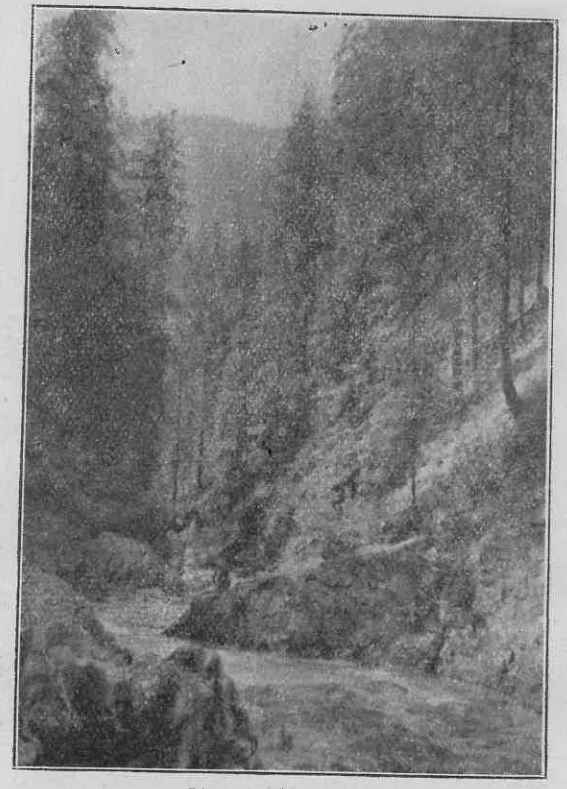

Cheile Vâlsanului

un deal înalt, satul *Secături*, ale cărei case sunt resfirate printre arbori roditori și mici păduri. Spre zare se vede muntele *Ghițu* (1632 m.).

In dreapta, se desfășoară superbii munți pădurоși ai *Bahnei Rusului*, cu păduri atât de dese, în cât dau

un ton întunecat acestor regiuni. În fundul tabloului minunat al naturei, se profilează munții *Păpău* (2094 m.) și *Drăghina* din Mușcel.

Plaiul Nucșoarei e minunat și desfătător al ochiului și al simțurilor, căci pe lângă priveliștea minunată ce-ți oferă acest plai, aerul ozonat ce respiri cu nesațiu este încărcat de mireasma dumnezeiască a buchetului variat,

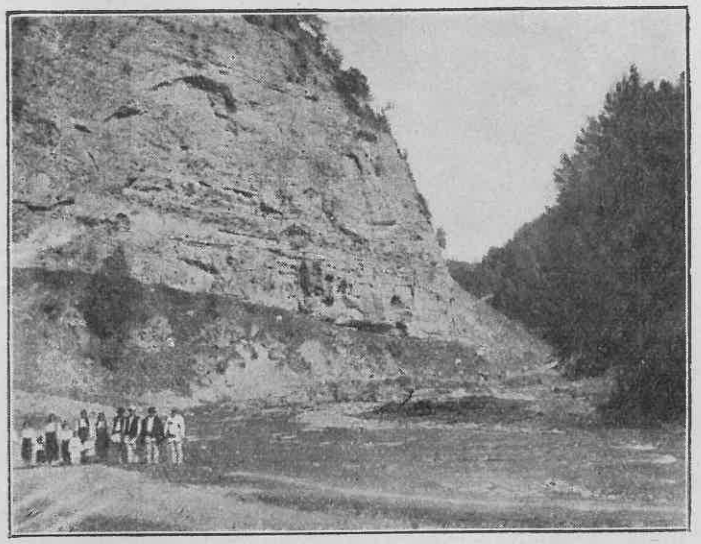

Munte stâncos în localitatea Brădet

compus din cele mai minunate flori de munte. Mergi pe plaiul acesta divin, o bună bucată de drum, până să ajungi în satul Nucșoara.

În tot acest timp, nu faci decât să exclami de bucurie senină și să binecuvintezi pe Dumnezeu pentru dărnicia cu care a înzestrat aceste colțuri de rai! Asemenea locuri binecuvântate sunt destinate în viitor, ca să se clădească pe ele sanatorii, căminuri pentru

școlărimea debilitată și locuri de odihnă pentru intelectualii surmenați.

EXCURSII

Dacă din Brădet până în Nucșoara, s'ar face un drum mai practicabil pentru trăsură și mașină, mult ar folosi stațiunei Brădet.

Ajungând în Nucșoara, cerând referințe asupra localității, dai de sfătosul *moș Samoilă*, fost primar al Nucșoarei, pe timpul încoronării regelui Ferdinand, și deci figurând și în albumul încoronării, pe care-l arată orcui, cu mândrie.

Moș Samoilă în vârstă de 70 de ani povestește într'un limbaj colorat, amintirile sale despre partea ce luă la vânătorile regale dela Bahna Rusului, cu defunctul *Rege Ferdinand.* Tot moș Samoilă știe să povestească, cum în noaptea de *14 Iulie 1864*, în urma unui cutremur, s'a născut *lacul din Nucșoara*, prin prăbușirea unui munte. Acest lac este plin cu pește proaspăt, care face deliciul excursioniștilor.

Din Nucșoara, care are o frumoasă biserică, plină Dumineca de credincioși, de asemenea care are și gospodării înfloritoare, cobori spre valea râului Doamnei, pe un drum mai bunicel, spre *Bahna Rusului.*

Excursii se mai pot face tot din Brădet spre munții mai depărtați ai Argeșului. *Mălureanu 1932 m., Moldoveanu 2544,* Ghițu, *Negoiul 2644 m. și Suru* 2281, *Buteanu* 2508. Plecând prin *Curtea de Argeș* spre *Cumpăna,* cu trenul societății Aref, parcurgi un drum pe cât de măreț, pe atât de sălbatic prin pozițiile cele mai variate, mai capricioase mai impunătoare, cu adevărat de factură divină, mai ales la *Cheile Argeșului* și în

preajma ruinelor cetății lui *Vlad Țepeș.* De la *Cumpăna* în sus, pe un drum extrem de accidentat — (drum strategic făcut de armata română în 1915—1916, care trece pe muntele *Clăbucetul* și se sfârșește la muntele *Marginea*) — suind și coborând catene de munți pădurоși și mergând pe *Topolog* în sus, după un drum

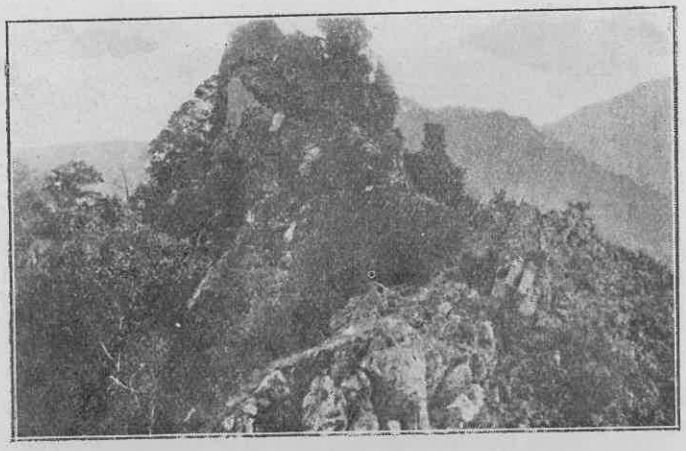

Pe Valea Argeșului. Ruinele cetății lui Vlad Țepeș

de 30 Km. pe jos sau călare, ajungi la stâna de la poalele *Negoiului.*

LOCURI PITOREȘTI

Pe albia Topologului, natura este de o majestate neîntrecută. Aci pădurile dese de brad coboară până în albia Topologului, a cărui apă are reflexe albăstrii.

Muntele *Negoiul,* (2644) cel mai înalt pisc din România, este un munte grandios și impresionant, cu o vegetație redusă de jnepi și iarbă spre poale, absolut stâncos spre vârf, plin de prăpăstii primejdioase, între

cari și așa zisa *Strunga Dracului*. El este greu de ascensionat pe versantul din jud. Argeș, neavând poteci practicabile așa după cum este pe versantul din Transilvania, pe unde se face ascensiunea în mod mai ușor. Totuși mulți turiști îndrăsneți au urcat și pe versantul din Argeș, dând pe creasta Negoiului de zăpezi eterne, ca în *Alpi* și *Pirinei*. Negoiul are și lacuri, provenite din ghețari. Cu drept cuvânt, d-l profesor Simion Mehedinți numește regiunea muntoasă a jud. Argeș, *Engadina României*, căci aci sunt priveliști asemănătoare celor din Alpii Elveției și Tirol. Ar fi de dorit ca turismul român să se ocupe mai mult de această regiune fermecătoare a țării, care totuși este și mai puțin cunoscută, deși *jud. Argeș este leagănul românismului*. Cele 3 văi superbe ale *Argeșului, Topologului* și *Vâlsanului* sunt mai puțin cunoscute, decât văile râurilor *Olt Jiu, Prahova* etc. Fiii Argeșului să înființeze *o societate de turism*, care să urmărească punerea în valoare a acestei regiuni, prea puțin cunoscută și totuși atât de fermecătoare, mai ales având în vedere că strălucitii noștri voevozi, începând cu *Negru Vodă* și *Mircea cel Mare* și-au lăsat toți, în ordine cronologică, urmele lor pe meleagurile Argeșului.

Pe aceste meleaguri s'au croit drumuri de comunicație cu Ardealul, încă din cele mai vechi timpuri. Pe drumul vechiu al Sibiului, care pleacă din C. de Argeș și trece prin comunele *Suici, Sălătruc, Perișani, Titești,* luându-o pe valea *Oltului*, prin *Grebleşti, Câineni, Turnu Roșu* la Sibiu, s'a strecurat la 1712 și mândrul rege al Suediei *Carol al XII* după înfrângerea de la Pultava (1709).

Pe acest drum, sosiau din t parnița de la *Buda* și *Sibiu*, cărți religioase spre mânăstirile din Argeș, tot pe aci au plecat în exil patrioții români de la 1848 etc. Și câte n'ar putea spune falnicele păduri de fagi seculari

din Argeș, martore a trecerii atâtor convoiuri spre Ardeal!

Nu se poate încheia această monografie, fără a vorbi de inimosul Român, d-l Mihai Dumitrescu, care a ridicat la mare valoare băile Brădet.

Dânsul, recunoscător acestor băi, care l-au vindecat

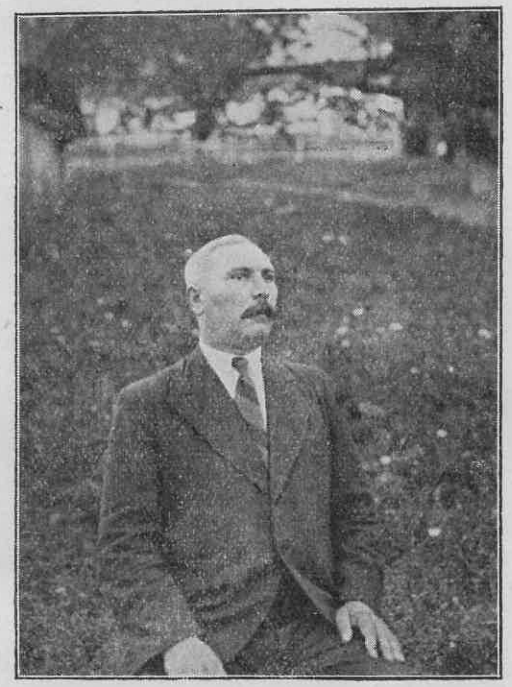

D-l Mihai Dumitrescu, concesionarul băilor Brădet

de un reumatism vechiu, contractat în timpul războiului, și mai presus de toate încredințat fiind de faptul că va veni în ajutorul suferinzilor, prin punerea în valoare a acestor băi eficace, s'a prezentat la licitație pentru concesionarea apelor din Brădet și a obținut concesionarea lor pe timp de 29 de ani.

In anul 1927 când a venit dânsul în Brădet, totul era primitiv și pe locul unde se găsesc azi toate clădirile stațiunii se afla un ceair, unde păștеau vitele și gâștele. Cu multă râvnă și entuziasm, fiind o fire întreprinzătoare a început lucrările chiar în anul 1927, făcând mai întâi *instalația băilor*, care a fost gata pentru sezonul *1928*; apoi în vara următoare a început construirea hotelului cu 40 camere, a restaurantului și a altor clădiri necesare, cari au fost gata în anul 1931.

Acest Român, care a pus capital mare și muncă trudnică pentru valorificarea băilor Brădet, trebue încurajat și susținut și de stat, pentru a se da mai mare extensiune *exploatării apelor* din Brădet, atât de minunate, precum și de a se construi încă un hotel și vile particulare, actualele construcții nemai fiind suficiente, dat fiind avântul ce a luat Brădetul.

D-l Mihail Dumitrescu este fiul învățătorului azi pensionar d-l *Ioan Dumitrescu*, un prea distins dascăl, care a făcut cinste Corpului didactic primar din Argeș *și fost elev al vrednicului învățător Tudose Diaconescu.*

D-l Mihai Dumitrescu, născut în 1887 în comuna Zărnești pe Valea Vâlsanului, a făcut studiile primare și secundare în *Pitești, București și Craiova*. Studiile superioare le-a făcut la Academia de înalte studii comerciale din *Leipzig*, căci de mic copil a avut aptitudini pentru comerț.

Ocupațiunea sa principală este exploatarea pădurilor.

Războiul l-a făcut, fiind înregimentat în reg. de Artilerie grea, a luptat la *Severin-Alion*, *Nămoloasa*, *Mărășești* și, distingându-se, fu avansat *locotenent chiar pe câmpul de luptă.*

In afară de camerele de la hotel, cari se plătesc cu 40-60 lei (un pat sau două) vizitatorii băilor mai pot găsi camere în sat, pe un preț destul de modest. Masa

se ia în condițiuni destul de bune, la restaurantul băilor, cu prețuri moderate; de asemenea și în sat. Alimente sosesc zilnic de la Pitești cu cursa; de asemenea și din satele vecine. Se simte absolut nevoe în Brădet, de înființarea unei piețe, pentru aprovizionarea stațiunii în timpul sezonului.

Stațiunea Brădet are din *1931* și o *farmacie*, pe timpul sezonului, instalată, în acelaș local, unde se află

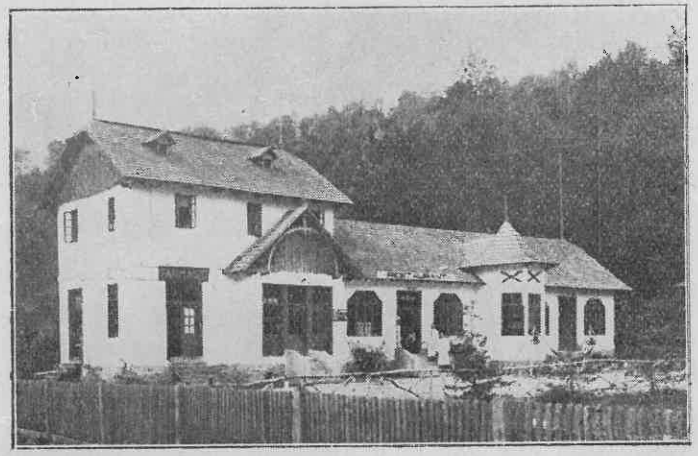

Farmacia

și restaurantul. Propietarul acestei farmacii este d-l *Napoleon Popovici*, fost asistent universitar la laboratorul de Botanică generală și sistematică a d-lui profesor Solacolu, precum și fost intern farmacist la spitalul Colțea. D-l Farmacist N. Popovici e propietarul farmaciei, obținută prin concurs, din București Calea Rahovei.

Din 1931 stațiunea Brădet a avut fericirea de a avea și un medic bun balneolog d-l *Dr. Gh. Cărbunescu* din București. D-sa activează cu toată râvna profesională,

atât pentru îngrijirea pacienților, cât și pentru progresarea stațiunii.

Domnia sa dă consultațiuni în localul băilor dela orele 9 dimineața până la 1 p. m.

O baie caldă costă 40 lei.

INFIINȚAREA ATENEULUI „STELIAN POPESCU" ÎN BRĂDET

In vara acestui an, (1933) s'a inaugurat în Brădet, din inițiativa președintei Ateneului Ionescu Gion din Pitești, d-na Tatiana Bobancu, un ateneu și o bibliotecă, cu numele, „*Stelian Popescu*" directorul marelui ziar românesc „*Universul*"

La înființarea acestui așezământ de cultură, a dat cel mai mare concurs d-nul *Leontin Iliescu,* scriitorul și ziaristul de seamă, precum și d-l *Gheorghe Petculescu*, inspector la loteria de stat.

Inagurarea s'a făcut cu multă solemitate în ziua de 23 Iulie, într'o zi cu soare strălucitor și cer senin, deși de 2 săptămâni plouase încontinuu. Privelișteа stațiunii în această zi memorabilă era măreață: orășenii și sătenii erau adunați la o laltă, pentru a sărbători un eveniment cultural. Pe lângă comitetul Ateneului „Ionescu-Gion" din Pitești, d-na Tatiana Bobancu a invitat mulți intelectuali din Pitești: profesori, avocați, medicii etc,

Colina stațiunii, pe care este clădit hotelul, prezenta un aspect pitoresc și sărbătoresc, grație variatelor costume naționale, multicolore.

Cu acest prilej d-l *Stelian Popescu* directorul ziarului Universul, a trimes d-nei Tatiana Bobancu următoarea scrisoare:

„Intâmpinarea, pe care mi-o adresați în numele Ateneului „Ionescu-Gion" din Pitești, cum și frumoasa inițiativă de a înființa în superba stațiune balneo-climatecă Brădet

Argeș, în regiunea de obârșie a marelui Ioan C. Brătianu, un ateneu popular și o bibliotecă de vară, care să poarte numele meu, m'au împresionat adânc și vă rog să credeți că această prețuire a d-voastră ca și toate manifestațiile de simpatie ce le primesc mă îndeamnă să duc mai departe, acțiunea patriotică, pentru triumful românismului constructiv."

„Reținut fiind însă de evenimente în București, vă rog să luați în seamă, imposibilitatea mea de a veni în mijlocul d-voastră.

„Vă trimet însă pe vechiul meu colaborator și inimosul prieten *Leontin Iliescu*, care vă va aduce salutul meu cel mai sincer și vă va ține, în acelaș timp conferința inaugurală a noului cămin cultural. Cu acest prilej îmi fac o bucurie, de a vă trimete din editura ziarului „*Universul*" cărțile apărute până acum ca un prim fond cultural al acestei biblioteci, pe care o vor gusta desigur toți cei care vor veni să trăiască în *Brădet* clipe de reculegere și sănătate în preajma munților înviorători.

„Primiți vă rog, distinsă doamnă și onorat comitet, expresiunea celor mai bune sentimente ale mele, și urarea ca acest ateneu să răspândească, cât mai multă lumină în jurul său".

(ss) **Stelian Popescu**

De asemenea d-nul Alexandru P. Necșești Administratorul „Universului" a trimis alăturata scrisoare:

Stimată doamnă,

„Felicitându-vă pentru frumoasa inițiativă culturală dela Brădet-Argeș vă trimitem cărțile din Editura ziarului „Universul" donate de directorul nostru d-l Stelian Popescu, ca prim fond cultural ateneului și bibliotecii populare al căror patron este d-sa.

„Totdeodată răspundem dorinței exprimate de inițiatori

vă trimetem și portretul d-lui Stelian Popescu, spre a figura, ca simbol, în sala noului cămin cultural"

(ss) **Al. P. Necșești**

D-l Subsecretar de Stat de la Interne, d-l Armand Călinescu, ca fiu al Argeșului, a trimes d-nei Tatiana Bobancu următoarea telegramă:

„Fiind reținut în pat, nu pot participa la fastivalul organizat. Regret foarte mult. Profit însă de împrejurări pentru a face călduroase urări de reușită a acțiunii culturale.

(ss) **Armand Călinescu**

Redau aici după ziarul „Universul" No. 201, din ziua de Miercuri 26 Iulie 1933 momentele principale ale solemnității inaugurării *Ateneului Stelian Popescu*:

„Pe câmpul dintre hotelul Băilor și restaurant s'a „improvizat o estradă deasupra căreia stăteau scrise cu„vintele. *Ateneul Popular Stelian Popescu.*

„Peste 2000 de săteni și sătence în pitorescul port „național, cărturari veniți din București, Pitești și din „împrejurimile Brădetului participă cu o vie însuflețire „la marea manifestație românească dela Brădet. Serviciul „religios este oficiat de un sobor de preoți în frunte cu „părintele Marin Popescu protoereul jud. Argeș, preotul „Victor Popescu parohul bisericii din Brădet, I. Marinescu „referent episcopal, Chiriță din C.-de Argeș, Preotul „Sălcescu din Budeasa cum și alți preoți.

„După terminarea serviciului divin au ținut cuvântări: „părintele *Marin Popescu*, preotul *Victor Popescu*, d-na „*Tatiana Bobancu*, d-l Leontin Iliescu, d-l *Mihail Dumi„trescu* și alții. A urmat apoi o agapă unde au ținut „toasturi d-l *Honoriu Bănescu*, profesor *M. Mihăileanu*, „profesor *Radu Petre*, directorul școalei Normale din „Pitești, protoereul *Marin Popescu, căpitanul Iov*, d-na „*Tatiana Bobancu*, d-l *Vasile Vespescu*, docent univer-

„sitar, d-l *N. N. Bobancu* farmacist, *Mihail Dumitrescu* „și alții.

„Pentru blblioteca *Ateneului din Brădet* ziarul *Uni„versul* o donat toate cărțile apărute în editura sa, d-na „*Tatiana Bobancu* a donat 200 volume în numele său „personal și al *Ateneului Ionescu Gion*, protoereul *Marin* „*Popescu* 50 volume, etc".

Sătence din Brădet

In anul următor la 5 August 1934, *Ateneul Ionescu Gion* din Pitești a organizat o impresionantă șezătoare culturală la Brădet, când a participat și *I.P.S.Sa Episcopul Nichita Duma* al Argeșului, precum și mulți intelectuali din *Pitești, C. Lung, Curtea de Argeș, Râmnicul Vâlcei,* ca și o numeroasă asistență de săteni și sătence din toate satele din prejur.

Au ținut cuvântări *I.P.S.Sa Episcopul de Argeș,* d-na

Tatiana Bobancu președinta Ateneului Ioneseu Gion din Pitești. *D-l I. Dumitrescu* directorul Eforii spitalelor civile, *d-l Leontin Iliescu* din partea ziarului Uni-

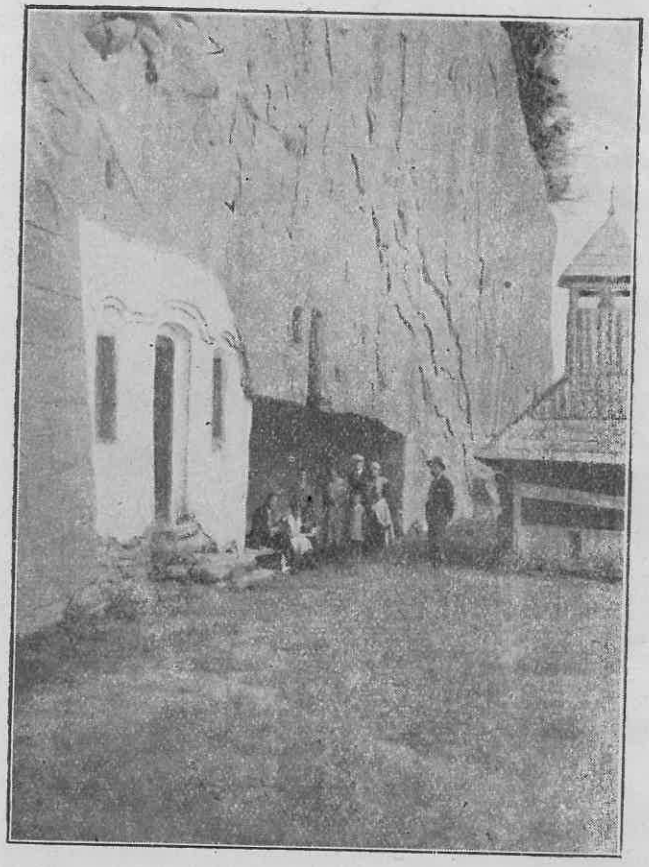

Mânăstirea „Corbi" zidită într'o stâncă, în apropiere de Brădet, foarte veche

versul, *d-l Florescu* învățătorul din Brădet, *Pr. Marin Popescu*, Protoereul jud. Argeș și pr. *Victor Popescu*, parohul bisericii din Brădet.

Corul Seminarului din *C.-de-Argeș* a executat admirabile coruri religioase și patriotice.

Au dat concursul la această șezătoare artiști de la Teatrul Național din București, precum și d-l *I. Glonțescu* din C.-de-Argeș, care a compus un monolog plin de humor, în care lăuda activitatea celor care au organizat șezătoarea.

La finele serbării d-na Tatiana Bobancu a împărțit din partea Ateneului Gion premii de câte 500 lei la *6 sătence* harnice, cari au crescut câte 9—10 copii. Au participat la șezătoare d-l I. Ghinescu Prefectul județului și d-l Corneliu Zamfirescu, primarul Piteștiului.

CE S'A SCRIS DESPRE BRĂDET

D-l *Leontin Iliescu*, scriitor și publicist scrie astfel despre Brădet:

„Admirabilă stațiune balneo-climaterică este *Brădetul* „*din Argeș*, unde cei obosiți de muncă vin să-și odih- „nească trupul și mintea; iar cei suferinzi să-și învioreze „organismul istovit de boli.

„Împrejmuit de codrii pletoși, străbătut de apa sgo- „motoasă și roditoare de păstrăvi a *Vâlsanului*, Brădetul „se răsfață generator de sănătate, în această vale, ca „într'o uriașe căldare, ai cărei pereți înalți, sunt pădu- „rile răspânditoare de principii vitale, codrii de un pito- „resc romantic, ce ispitesc chiar pe streini.

„Într'adevăr D-ra *Doucet*, care-și desăvârșește studiile „de artă plastică la *Paris* a venit la *Brădet*, ca să prindă „din măreția fină, peisagii ce le va expune în salonul de „toamnă din *Metropola lumii*, unde i s'a cerut să aducă „priveliști din cele mai frumoase ținuturi românești.

„Toate aceste peisagii sunt adevărate daruri dumne- „zeești, pentru înviorarea sufletească a oamenilor și pentru

„înblânzirea lor, daruri pe cari le fac și mai mândre,
„*robustele țărănci argeșene,* adevărate domnițe din po-
„vești, când le privești în pitorescul port național.

„În fața acestor măreții, chiar inima de piatră se face
„mai bună și mai blândă, căci în acest sanctuar al na-
„turii, patimile îți fac impresia broaștelor râioase, ce vor
„să întunece cântecul privighetoarei din vilanelul lui *Ro-*
„*stand.* Și e faptă adevărată că toată lumea e bună, ve-
„selă și cu voie bună la Brădet, unde mai ales copiii
„și-au găsit paradisul lor.

„Brădetul e o minunată stațiune pentru copii, a căror
„gălăgie simpatică se ia parecă la întrecere cu poveștile
„Vâlsanului, sburdalnic și neastâmpărat de sgomotos. Aci
„ar trebui să se aducă colonii de copii, în *Brădetul* unde
„e vorba să ia ființă în curând, un castel al *Marelui*
„*Voevod Mihai,* aci la 23 km. de *Curtea de Argeș*, unde
„ne stau comori de amintiri voevodale și regești.

„În acest Brădet, ar putea *Ministerul inimos al Muncii*
„*și Sănătății,* să creeze un sanatoriu minunat pentru mun-
„citori; iar *Ministerul Comunicațiilor* să facă drumuri
„bune, poduri solide și mijloace ușoare de cercetare a
„locurilor superbe din împrejurimi: *Nucșoara, Bahna*
„*Rusului, Cumpăna,* etc. Cel mai bun lucru pentru înflo-
„rirea acestei stațiuni, de înviorare națională ar fi prelun-
„girea linii ferate de la *Merișani* la *Brădet*, îmbunătățire
„necesară urgentă, care ar simplifica distanțele și ar spori
„cosiderabil prestigiul stațiuni. E un proect vechiu dar
„care nu știm din ce motive a putut fi părăsit, căci mo-
„tivul traficului nu poate fi invocat, de vreme ce traficul
„ar fi incontestabil sporit.

„Conducătorul băilor Brădet, *Mihai Dumitrescu,* e un
„fanatic realizator de fapte bune cu orice jerfă, căci el
„a ridicat ca din pământ, într'o regiune de sălbatecii mă-
„rețe, un adevărat început de mic orășel, zidind un hotel

„un stabiliment de băi moderne, restaurant și tot ce trebue
„pentru asigurarea unui confort sănătos și care cu vremea

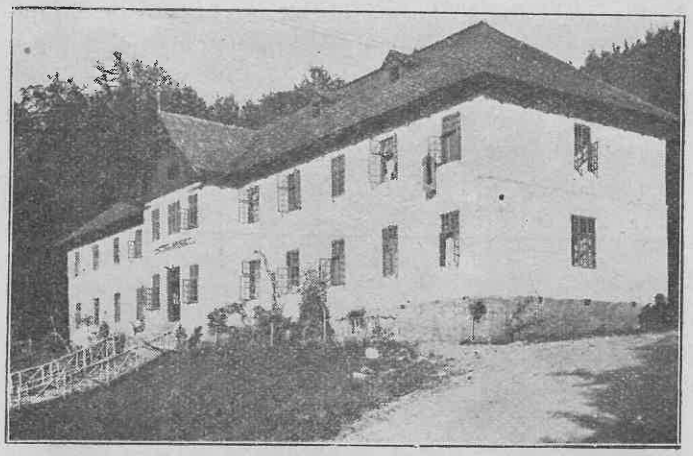

Hotelul băilor

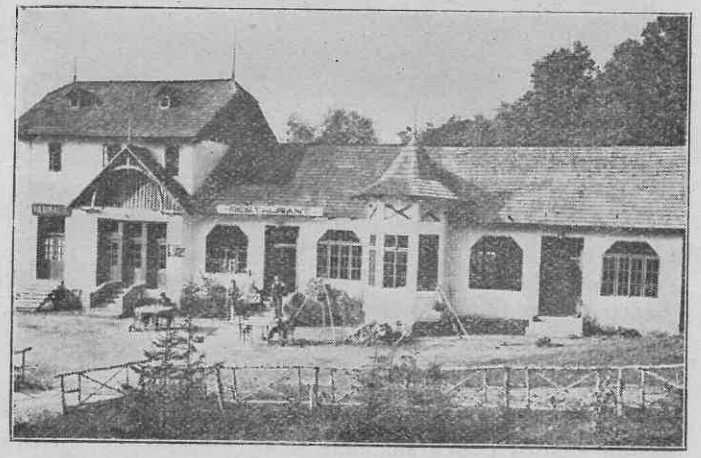

Restaurantul

„va trebui să ajungă perfect. Se sbate în tot chipul
„acest Român întreprinzător, făcând uneori și jertfe

„de conştiinţă, numai ca să convingă indiferenţa oame-
„nilor.

„De aceia toată lumea îl iubeşte, se bucură de înfăpt-
„uirile lui şi-i dă sprijinul pe care-l pot da cei cari n'au
„învestiri oficiale.

„Această lume se bucură şi de sprijinul generos, pe
„care directorul nostru l'a acordat acestei perfecte staţiuni.

„Într'adevăr d-l *Stelian Popescu*, directorul ziarului

Hotelul văzut din faţă

„nostru a adresat următoarele rânduri d-nei Tatiana Bo-
„bancu, preşedinta Ateneului Ionescu Gion din Piteşti...

25 Iulie 1933 Karlsbad.

„Vă mulţumesc de telegrama ce mi-aţi trimes-o şi vă
„asigur de tot concursul meu şi al *Universului*, pentru
„ca staţiunea *Brădet* să ajungă şi să rivalizeze cu Karl-
„sbad-ul la care eu şi alţi Români, să nu mai fim siliţi
„a veni pentru căutarea sănătăţii.

(ss) **Stelian Popescu**

„D-na Tatiana Bobancu este preşedinte de onoare a
„Ateneului şi bibliotecii Stelian Popescu. In jurul acestui
„cămin cultural s'au strâns toate bunele voinţi.

„Biblioteca va avea în curând 1000 volume, căci toţi
„cărturarii din Piteşti şi Curtea de Argeş au dat din
„cărţile lor, iar scriitorul acestor rânduri a dat 50 cărţi
„din biblioteca sa". (ss) **Leontin Iliescu**

ADAOS

In vara anului 1936, sub auspicile *„Ateneului Stelian Popescu"* s'au organizat 3 şezători culturale în Brădet:

1) *Duminecă 9 August* cu concursul Ateneului Ionescu Gion din Piteşti şi al cercului studenţesc argeşan, când a conferenţiat şi reprezentantul Universului d-l Leontin Iliescu, precum şi d-na Tatiana Bobancu.

2) *La 15 August* (Sf. Maria). Demonstraţie patriotică la monumentul Eroilor, organizată de d-na Tatiana Bobancu, cu prilejul împlinirii a 20 de ani dela intrarea în războiu.

3) *19 August*. O şezătoare a copiilor din Brădet organizată de d-na T. Bobancu.

Preotul I. Brătescu, azi decedat, din Brădet, poseda următoarele hrisoave şi documente vechi, foarte interesante pentru istorici, le menţionez aci, poate că le va preda Academii, după cum am stăruit atâta eu, cât şi alte persoane, cari le-au văzut:

1) *Un hrisov domnesc* pe pergament de la *Gabriel Movilă* (a domnit câteva luni în Muntenia) veleat 7128 (1621) cu iscălitura voevodului şi stampila domnească.

2) *Un hrisov domnesc* dela *Mircea Ciobanul* 7060 (1552) cu iscălitura şi ştampila voevodului.

3) *Un hrisov domnesc* din timpul lui *Radu Şerban* voevod al Ungro-Vlachii, (cel care a urmat după Mihai Viteazul 1601—1611).

4) *Un act de proprietate al moşnenilor argeşeni* din timpul lui *Matei Basarab* 7160 (1652).

5) *O adresă* a stăpânirii, către vătaful plaiului Aref din 1809. (In posesia d-nei Bobancu).

Incheind această monografie a Brădetului şi amintind şi de frumuseţea ţinutului muntos al jud. Argeş, care oferă atâtea privelişti măreţe *pentru turişti*, nu se poate să nu recapitulez câteva amănunte interesante, culese din amintirile marelui Român, înfocat iubitor de ţară, *Ionel I. C. Brătianu*, care a colindat în mai multe călătorii locurile pitoreşti ale judeţului Argeş.

Prima călătorie a fost făcută, de cel, care a contribuit la făurirea României Mari, în anul 1879 când terminase gimnaziul din Piteşti.

Cu un farmec deosebit şi într'un stil plastic descrie frumuseţea văii Oltului, Topologului şi Vâlsanului, apoi stărue asupra pitorescului drum de la *Suici la Câineni*. care în acea vreme nu era o şosea ca azi, ca să alergi în fuga automobilului, ci pentru a ajunge dela Topolog la Olt, treceai peste dealuri şi, prin aceleaşi sate ca azi: *Perişani*, *Boişoara*, *Titeşti*, *Greblesti* etc., dar mergeai pe o pârte bolovânoasă şi repede pe care abia cu carul cu boi sau călare te puteai încumeta, urcând coastele deadreptul şi urmând paturile gârlelor cum puteai. Având în stânga munţii *Coziei*, în dreapta ai *Făgăraşului* şi în faţă masivul *Lotrului până la Pârâng* din fiecare culme se desfăşura priviri măreţe şi pline de farmec şi în tot lungul căii, străbăteai păduri neatinse de secure, livezi şi pajişti pline de flori.

Pe acest drum, descrie mai departe, Ionel Brătianu, în timpul Zaverei (1821) goniau către *Sibiu* căruţe cu coviltirile de piele, sub care se îngrămădea familia sau avutul lui *Dincă Brătianu* (ispravnicul judeţului şi străbunul lui Ionel Brătianu) având în mijlocul lor o doică cu un prunc la sân şi fiind întovărăşite de bărbaţi călări.

Cu 21 de ani mai târziu, tot pe acest drum, călărea un tânăr ofiţer cu chip serios şi vioi, în haine civile întovărăşit de un sătean mai în vârstă.

Era prapurgicul de cavalerie *Ioan C. Brătianu*, pruncul de la zaveră care cu greu dobândise voia să-şi sfârşească studiile în străinătate.

Evocând amintiri mai depărtate istorice, *Ionel Brătianu* pomeneşte că tot pe acest drum istoric de la *Şuici* la *Câineni* a trecut mândrul alai al nunţii, când *Albul Vistierul*, peţise în numele lui Radu Vodă, la *Sibiu*. Tot pe acest drum, dânsul călărise, în fruntea falnicului escadron trimis în solie la *Buda*, şi tot pe el alergase fugărit de urgia feciorului lui Ţepeş. Nu se închega anul şi pe aceleaşi urme pribegea la rândul său feciorul lui Mihnea, pribeag şi dânsul. când scăpase de la mănăstirea *Cotmeana* noaptea pe fereastră, *desculţ*, *descins şi fără işlic*. După blestemata faptă a lui *Basta* la Turda, boerimea lui *Mihai Viteazul*, risipită se regăsi pe drumul *Câinenilor* şi întorcându-se la *Cârstineşti* lângă *Sălătruc*, alese domn pe Radu Şerban (1601).

Şi câte alte nenumărate icoane ale trecutului nu trezeşte calea dintre Topolog şi Câineni, părtaşă pururea a măririlor şi durerilor neamului pe care s'a scurs în veacuri atâta tropot şi atâta vuet de epopeie şi de dramă. Potrivit cu acest trecut, a sângerat acest drum *al Argeşului* şi în zilele noastre, cu făurirea României Mari şi dealurile cari îl înconjoară şi văile care îl străbat au fost martore la eroice şi cumplite lupte.

Mai departe Ionel Brătianu îşi reaminteşte cum tatăl său trecuse cu nume schimbat la vama *Râul Vadului*, în toamna anului 1865 spre a merge la Paris ca să vestească pe Napoleon al III-lea de intenţiunea Românilor

de a răsturna *pe Cuza*, spre a pune pe *Carol de Hohenzolern.*

Mai departe, Ionel Brătianu descrie și alte călătorii făcute prin Județul Argeș, în compania maestrului și bine voitorului său prieten inginerul *Saligny* și cu șeful noilor construcții, inginerul Râmniceanu când cercetau mijloacele de a lega căile noastre ferate cu Sibiul prin R. Vâlcea.

De asemenea își reamintește, cum *Regele Carol* și-a exprimat dorința, ca principele *moștenitor Ferdinand*, în urma grelei boale, ce-i pusese viața în primejdie să facă o plimbare mai lungă prin munții noștri. Potrivit acestei dorințe *Ionel Brătianu* n'a găsit priveliște mai pitorească, decât să conducă pe viitorul Rege pe drumul de la Curtea de Argeș la Câineni, în anul *1897.*

Tot în acest an, Ionel Brătianu a condus pe *baronul d'Aerenthal* ministrul Austro-Ungariei și bărbatul de stat cel mai de seamă, pe care l-a avut coroana Habsburgilor, dela Curtea de Argeș, pe valea Topologului și malul Oltului până la Câineni și Sibiu, întovărășiți de un numeros și strălucit stat major de ingineri în frunte cu *Ilie Radu* și *Mihail Râmniceanu.*

Acest mare bărbat de stat iubea cu atâta pasiune privelиștile mărețe din Județul Argeș, în cât mai în fiecare vară colinda călare munții Argeșului făcându-și și o vilă la *Cumpăna*, deși poseda mărețul domeniu de la Florica.

In Județul Argeș, ca atare, unde stărue atâtea mărturii prețioase ale trecutului nostru de glorie și de jale, ar trebui ca turismul să se desvolte cu cea mai mare amploare.

In acest scop, ar trebui luate mai multe fotografii ale pozițiilor pitorești, apoi să se înbunătățească căile de comunicație și să se construiască mici hoteluri în localitățile cele mai pitorești.

N. B. — In vara anului 1937, d-l Mihail Dumitrescu a construit în stația Brădet, al doilea hotel cu 30 camere, înlesnind astfel accesul publicului, care numai avea loc într'un singur hotel.

Ca să desăvârșească opera d-l Mihail Dumitrescu, sau alt binevoitor iubitor de țară, ar fi admirabil dacă ar construi un mic hotel pe dealul *Groșilor*, de unde se desfășoară înaintea privirilor uimite, cea mai grandioasă panoramă a frumuseților naturii.

Cum intri în Brădet, pe partea stângă a satului, pe un drumeag de țară, dacă urci timp de o oră cu piciorul, un deal, ajungi *la dealul Groșilor*, unde ai o priveliște ca din aeroplan, orizontul desfășurându-se la mari depărtări. Poposind pe *un plai înflorit*, *adevărată gură de raiu*, lângă o pădure de mestecăni, *în dreapta* se desfășoară catena munților *Muscelului*, în stânga catena *munților Argeșului* sub cari munți, dealurile și văile fermecătoare, complectează un grandios decor.

Aci pictorii noștri ar putea alcătui, cele mai superbe tablouri, cu răsărituri și apusuri de soare grandioase.

DEPOZIT

DEPOZIT

JUDEȚUL MUSCEL
Satul Secături
Spre Turburea-Corbeni
Argeș
Scoabe
Groșii
Spre Băile de Sus
Dealurile Secăturilor
Pietrăria
Valea Groșilor
Dealurile Seciului
Coasta Frumoasă
Colțul Roibului
Pârâul Varniței
Valea Sitarului
Secături-Muscel
Nucșoara-Bahna Rusului
Moară-joagăr
Budurului
Valea Brănișții
Seci
La Doba
Moară
Km 41
Parcul Băilor
Muchia Dosciorului
Muchia Brănișței
Pr. V. Popescu
Banca
Casa Școalei
Sc. Veche
Prim Sc.
P. Bisericii
Iaz sterp
Zăvoiu
P Nitului
Teren
ușteretul

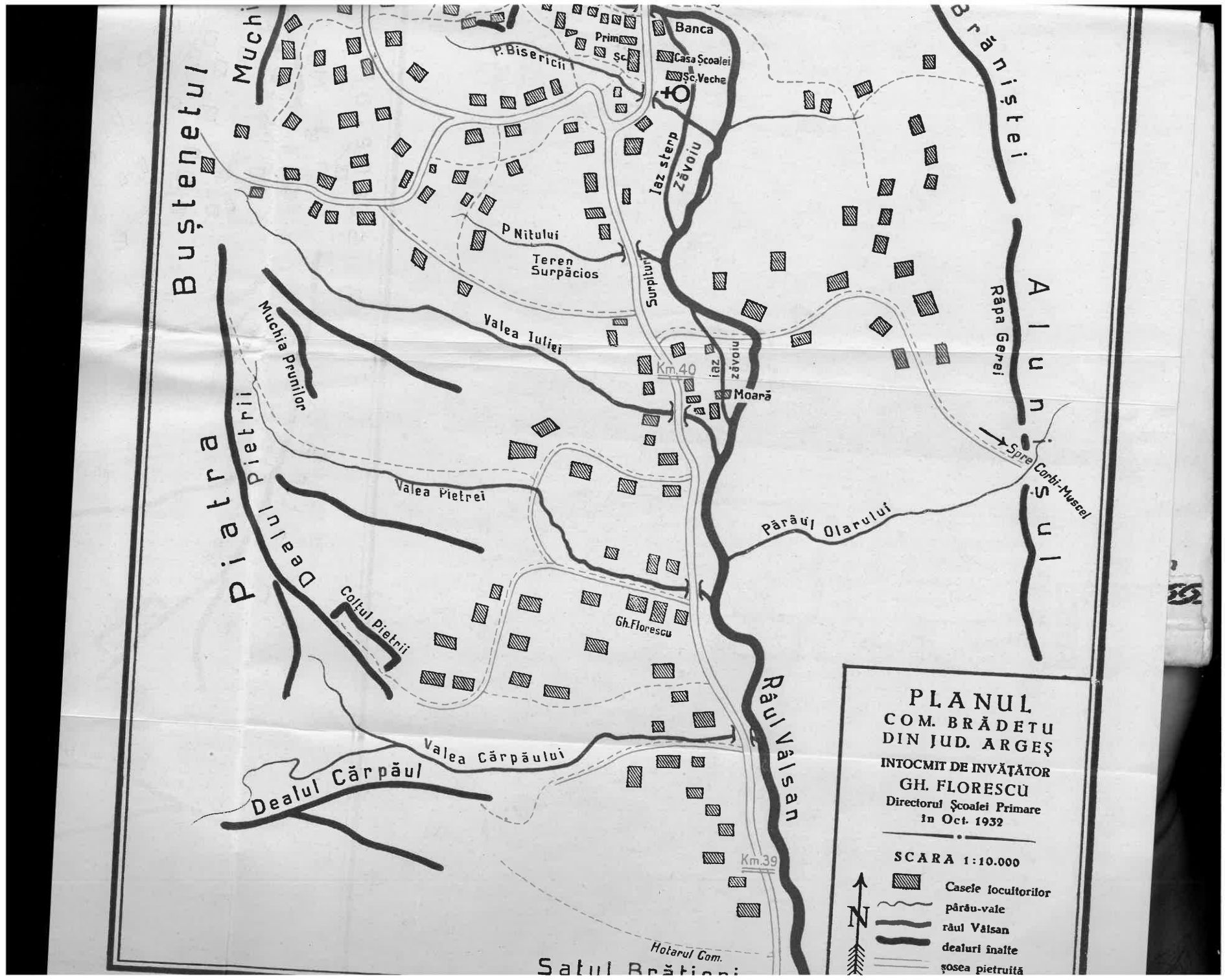
Buștenetul
Piatra
Dealul Pietrii
Muchia Prunilor
Valea Iuliei
P. Nitului
Teren Surpăcios
Surpături
Iaz sterp
Zăvoiu
Banca
Casa Școalei
Șc. Veche
P. Bisericii
Prim. Șc.
Iaz zăvoiu
Moară
Km.40
Km.39
Valea Pietrei
Coltul Pietrii
Gh. Florescu
Valea Cărpăului
Dealul Cărpăul
Râul Vâlsan
Hotarul Com.
Satul Brătieni
Pârâul Olarului
Spre Corbi-Muscel
Râpa Gerei
Alunul
Brănișteii
PLANUL
COM. BRĂDETU
DIN JUD. ARGEȘ
INTOCMIT DE INVĂȚĂTOR
GH. FLORESCU
Directorul Școalei Primare
în Oct. 1932
SCARA 1:10.000
N
Casele locuitorilor
pârâu-vale
râul Vâlsan
dealuri înalte
șosea pietruită

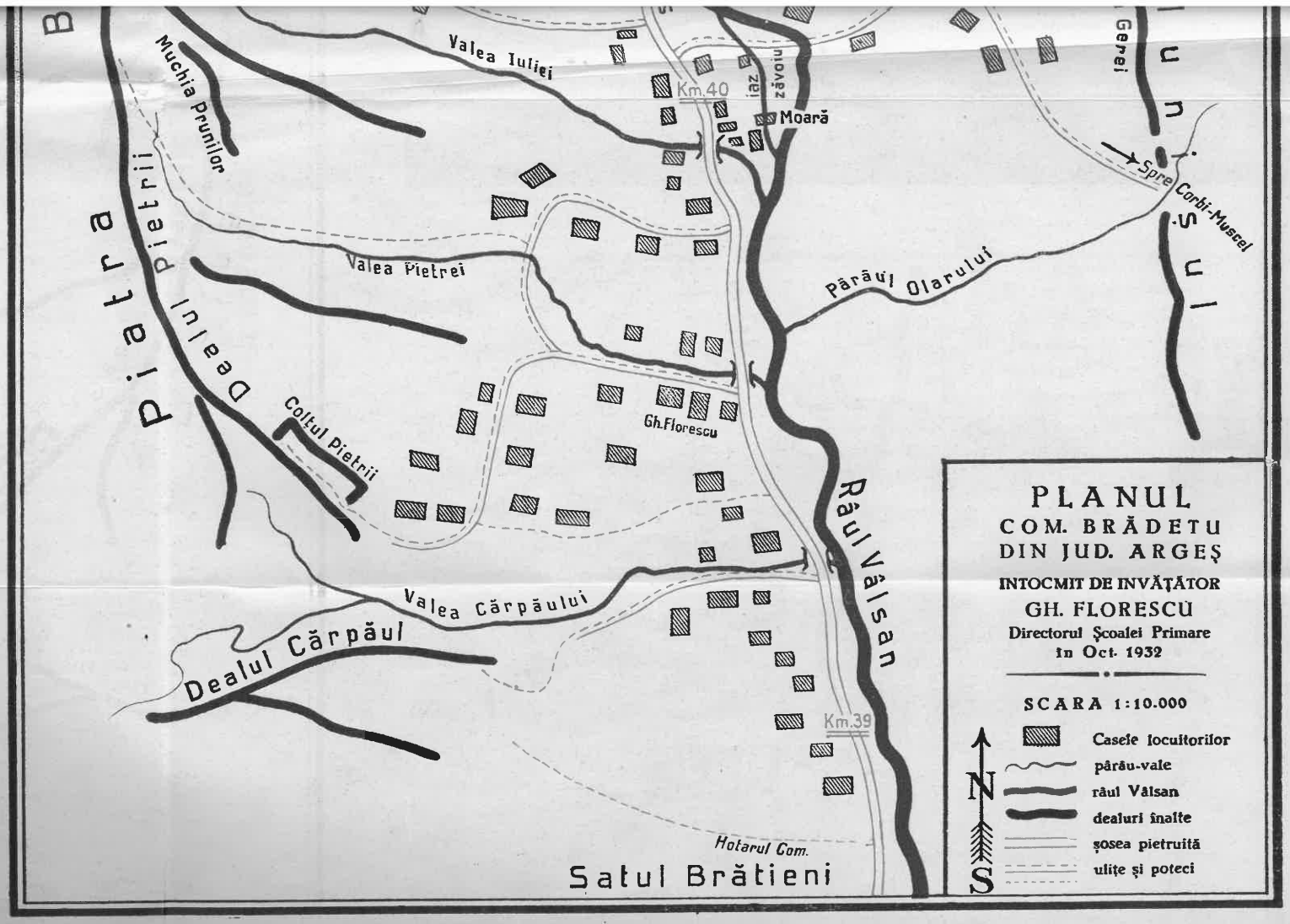
Valea Iulieĭ
Muchia Prunilor
Km.40
Moară
Spre Corbi-Muscel
Valea Pietrei
Pârâul Olarului
Piatra
Dealul Pietrii
Coltul Pietrii
Gh.Florescu
Râul Vâlsan
Valea Cărpăului
Dealul Cărpăul
Km.39
Hotarul Com.
Satul Brătieni
PLANUL
COM. BRĂDETU
DIN JUD. ARGEŞ
INTOCMIT DE INVĂŢĂTOR
GH. FLORESCU
Directorul Şcoalei Primare
în Oct. 1932
SCARA 1:10.000
Casele locuitorilor
pârâu-vale
râul Vâlsan
dealuri înalte
şosea pietruită
uliţe şi poteci
N
S

125

17689 — 37

PREȚUL LEI 25.—